

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAŠČITI ŽIVALI
(ZZZiv-F)**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V Republiki Sloveniji je področje zaščite živali urejeno z Zakonom o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13, UPB, 21/18-ZNOrg in 90/20; v nadaljnjem besedilu: zakon), ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel leta 1999.

Zakon je bil leta 2003 dopolnjen z določbami, ki so urejale dostop psov pomočnikov invalidov in psov vodnikov slepih na javna mesta in v sredstva javnega prevoza. Namen sprememb in dopolnitev zakona v letu 2007 je bil urediti vprašanje nevarnih psov. Novela v letu 2012 je bila potrebna zaradi usklajevanja z Direktivo 2010/63/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o zaščiti živali (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/63/EU), ki se uporabljajo v znanstvene namene. V tej noveli so bile dopolnjene tudi določbe za boljši sistem registracije psov in preprečevanje ilegalnega trgovanja z mladiči psov in mačk ter določbe za zagotavljanje zaščite živali, ki se uporabljajo na prireditvah in snemanjih. Zakon o zaščiti živali je bil zadnjič spremenjen leta 2020 zaradi uradnega opomina, ki ga je Republika Slovenija zaradi neustreznega prenosa nekaterih členov Direktive 2010/63/EU prejela od Evropske komisije. Hkrati se je zakon uskladil tudi z zadnjo spremembo Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02, 91/13 in 23/20; v nadaljnjem besedilu: SPZ), ki je v naš pravni red vnesel vrednostno opredelitev, da živali niso stvari, temveč čuteča živa bitja.

V Republiki Sloveniji je na področju zaščite živali civilna družba zelo dejavna. Javnost je občutljiva na neprimerna ravnanja, predvsem s hišnimi živalmi. V zadnjih letih je bilo na odločevalce naslovljenih več pobud v zvezi z izboljšanjem bivalnih razmer psov, predvsem psov na verigah. Živali, ki so tudi v Republiki Sloveniji z letom 2020 opredeljene kot čuteča bitja, imajo tudi svojo intrinzično (lastno) vrednost, zato nekateri razlogi za usmrnitev, ki jih veljavna zakonodaja dopušča, za širšo javnost niso več etično sprejemljivi. Že med pripravo sprememb v letu 2020 so bili v javni razpravi prejeti številni predlogi in zahteve za izboljšanje zaščite živali predvsem v smislu strožjega kaznovanja in prilagoditve zakonodaje spremembam etičnih vrednot v družbi. V medresorskem usklajevanju so bile izpostavljene vrzeli v veljavnih predpisih in potrebe po celovitejšem sistematskem pristopu k urejanju področja zapuščenih živali.

Odgovorno lastništvo živali, zgodnje označevanje psov in označevanje mačk, sledljivost pri spletnem oglaševanju

Registracija psov ima v Republiki Sloveniji dolgoletno tradicijo in dober učinek. Leta 2013 so bile uvedene posamezne spremembe na področju registracije in označevanja psov z namenom preprečiti preprodajo pasjih mladičev, kar je dejavnost, ki pogosto zelo slabo vpliva na dobrobit teh živali. Čas označitve je ključen za preprečevanje preprodaje psov, ki je v Republiki Sloveniji že prepovedana. V zadnjem desetletju je razvoj spletne trgovine pripeljal do povečanja trgovine s hišnimi ljubljenci (na splošno), predvsem pa nezakonite trgovine, tudi v Republiki Sloveniji.

Vzpostavljena spletna trgovina ima več slabosti: olajša možnost lažne dokumentacije, povečuje tveganje za okrnjeno dobrobit in zdravje živali, spodkopava pravice potrošnikov ter onemogoča poročanje o kakršnih koli težavah. Problem se s spletnimi platformami in družabnimi mediji še poslabša, saj ti mediji omogočajo nepreverjene oglase. Svoj delež prispevajo tudi sami potrošniki, ki ne poročajo o oglasih, za katere vedo, da so goljufivi. Z ekonomske strani je nelegalni trg neloyalna konkurenca za skladne rejce in prodajalce, ki svojo dejavnost opravljajo v skladu s predpisi. Nezakoniti prodajalci ne plačujejo davkov iz dejavnosti in ne nosijo stroškov, potrebnih za humano in etično vzrejo ter prevoz živali. Psi in mačke so po navadi gojeni v obžalovanja vrednih pogojih, prodajajo se premladi in necepljeni. Ugotovljeno je bilo, da to lahko hudo ogrozi javno zdravje in zdravje živali ter varstvo potrošnikov, saj je izvor takih psov ali mačk izredno težko ali nemogoče izslediti.

Ker je kljub že sprejetim ukrepom ilegalna trgovina s psi v Evropski uniji in Republiki Sloveniji še vedno prisotna in v razmahu, je treba določbe, ki zahtevajo določeno stopnjo sledljivosti psov ter omejujejo trgovanje in oglaševanje s psi, nadgraditi.

Temeljna znanja skrbnikov živali in oseb, ki opravljajo dejavnosti, ki imajo zaradi neposrednega stika z živalmi nek ekonomski učinek – oskrba živali v hotelih za živali, oskrba živali v zavetiščih, oskrba živali v trgovinah za živali, prodaja živali, prevoz živih živali, klanje in podobno – so osnova za zagotavljanje dobrobiti živali. Za živali mora vedno skrbeti dovolj ustrezno usposobljenih ljudi z odgovornim odnosom do živali.

Ker je veliko kršitev predpisov s področja zaščite živali povezanih tudi z neznanjem in malomarnostjo, je treba opredeliti tudi zahteve za osnovna znanja, ki jih mora skrbnik in oseba, ki se zaradi ekonomskih razlogov ukvarja z živalmi, poznati in osvojiti.

Omejitev posedovanja eksotičnih vrst živali

Poleg trgovine s psi in mačkami je v razmahu tudi trgovina s hišnimi ljubljenci eksotičnih vrst živali. Zaradi modnih trendov, poudarjanja »posebnega statusa«, ki ga posedovanje eksotičnih živali pomeni nekaterim posameznikom, zaradi globalizacije trga in lažje dostopnosti različnih eksotičnih vrst živali je v Republiki Sloveniji čedalje več eksotičnih živali v zasebni lasti. Pomanjkljiva ureditev glede trgovanja in posedovanja eksotičnih živali skupaj s pomanjkljivim poznavanjem potreb živali zasebnih lastnikov lahko resno ogroža dobrobit samih živali, pa tudi zdravje ljudi in živali ter biodiverzitet.

Poročilo Eurogroup for animals (junij 2020) za reševanje pomislekov, povezanih z dobrobitjo živali, zdravjem živali in ljudi, ohranjanjem vrst in biotske raznovrstnosti ter invazivnostjo tujih vrst, nacionalnim vladam priporoča naslednje ukrepe:

- omejiti vrsto živali, ki jih je mogoče gojiti kot hišne ljubljence, po možnosti z oblikovanjem pozitivnega seznama (živali, ki jih je dovoljeno gojiti) na podlagi ustreznih meril;
- omejiti prodajo hišnih ljubljencev na dovoljene trgovine z živalmi in rejce ter uvesti stroga merila za nadzor;
- določiti obveznost, da trgovine z živalmi bodočim kupcem zagotavljajo podrobne informacije o fizioloških, etoloških in bivalnih potrebah (glede okolja) živali;
- sprejeti pravila za obvezno usposabljanje osebja v trgovinah z živalmi;
- določiti najnižjo zakonsko določeno starost posameznika za nakup/posedovanje hišne živali;
- v zakonodajo vključiti podrobne informacije o nastanitvi in oskrbi eksotičnih hišnih živali, ki jih je dovoljeno posedovati;
- sprejeti določbe v zvezi z namerno zapustitvijo živali in določiti odvračilne kazni;
- voditi posodobljene evidence eksotičnih živalskih vrst, ki jih trenutno posedujejo posamezniki (v zasebni lasti) in izboljšati izvrševanje obstoječih zakonskih določb.

Področje na ravni EU ni enotno urejeno.

Veljavna zakonodaja v Republiki Sloveniji predpisuje večino navedenih ukrepov, razen omejevanja posedovanja in vodenja evidenc eksotičnih živalskih vrst v zasebni lasti.

S podzakonskimi predpisi je določeno usposabljanje za osebje v trgovinah z živalmi, določena je minimalna starost za nakup živali, trgovine morajo ob nakupu kupce seznaniti z informacijami o živali, ki jo kupujejo, določeni so minimalni bivalni pogoji za prstoživeče vrste živali v ujetništvu, namerna zapustitev živali je določena kot prepovedano ravnanje, pod določenimi pogoji se lahko kvalificira kot kaznivo dejanje mučenja živali. Pomanjkljivo so določeni ukrepi za vodenje evidenc. Predpisano je, da se sme hišne živali prodajati le v prodajalnah ali pri gojiteljih. Pristojnosti nadzora se delijo med dva organa (MOP, UVHVVR).

Področje posedovanja prostoživečih vrst živali kot hišnih živali v zasebni lastni je slabo urejeno. Število neobičajnih vrst kot hišnih ljubljencev pri zasebnikih se v zadnjih letih povečuje. Po podatkih centralnega registra psov (v nadaljnjem besedilu: CRPsi), kamor se lahko na željo lastnika živali vnesejo z mikročipom označeni hišni ljubljenci, ki niso psi (ali mačke), je v Republiki Sloveniji več različnih vrst drugih hišnih živali: prevladujejo kunci, nekaj je degujev, buder, činčil in podgan, potem so tu še mini prašički, are, siva papiga, afriški papagaj, kakadu, grška kopenska želva, mavrska želva, rumenovratka. Registrirane pa so tudi različne bolj eksotične vrste: rakuni, nosati medvedki, dve marmozetki (opici, obe poginili v dveh letih po registraciji) ter po en serval, gepard, udomačena lisica, nanduji in noj. To je zelo majhen delež hišnih ljubljencev v RS. Vendar kaže na to, da se povečuje število manj običajnih (eksotičnih) vrst živali, ki jih imajo ljudje kot hišne živali. Po podatkih ARSO je bilo v zadnjih slabih desetih letih (med letoma 2011 in 2019) v SI (zootrgovine) dobavljenih 700 belih dihurjev, 11.037 ptičev (od tega 60 % ptič pevk – kanarčkov in 40 % papig), 202.781 plazilcev (od tega 17 krokodilov, 1.480 kuščarjev, 929 kač in 200.355 želv) ter 13.562 dvoživk, večinoma gre za navadnega močerada. Vendar pa ti podatki navajajo le trgovanje z ogroženimi vrstami živali, skladno s predpisi o ohranjanju narave.

Posedovanje tovrstnih živali lahko pomeni različna tveganja. Nevarne in strupene živali prinašajo tveganje za javno varnost. Neodgovorno lastništvo nekaterih vrst eksotičnih živali lahko pomeni grožnjo biodiverziteti zaradi njihove invazivnosti. Globalni razmah trgovine z eksotičnimi živalmi je grožnja ohranjanju ogroženih vrst.

V prvi vrsti pomeni življenje v ujetništvu za nekatere eksotične vrste grožnjo njihovi dobrobiti in tveganje, da bodo v ujetništvu trpele. Veliko eksotičnih vrst živali v ujetništvu razvije vedenjske motnje, zbolijo ali poginejo, ker skrbniki ne znajo ali ne zmorejo zagotoviti običajno zahtevnih pogojev (velikost in razgibanost prostora, mikroklima, socialna struktura, specifična prehrana in podobno), ki jih take vrste v ujetništvu potrebujejo za zagotavljanje osnovnih življenjskih potreb.

Definicija hišnih živali v veljavnem zakonu je dovolj ohlapna, da ne omejuje posedovanja osebkov prostoživečih vrst živali t. i. eksotičnih vrst živali. Posedovanje nekaterih prostoživečih vrst živali omejuje Zakon o ohranjanju narave (oziroma na njegovi podlagi sprejeti podzakonski akti), predvsem gre za domače zaščitene vrste z vidika ohranjanja narave in za nekatere globalno ogrožene vrste. Evropski predpisi omejujejo trgovanje z določenimi tujerodnimi prostoživečimi vrstami živali zaradi njihove invazivnosti.

Tudi ravnanje z eksotičnimi živalmi v primeru zapustitve ali odvzema zaradi kršitev predpisov o zaščiti živali ni sistemsko urejeno, saj tovrstnih zapuščenih hišnih živali, ne glede na to, da sodijo med prostoživeče vrste, trenutno ni mogoče namestiti v zatočišče za živali prostoživečih vrst. Skladno z veljavnim zakonom tovrstne živali tudi ne spadajo med zapuščene živali in jih ni mogoče namestiti v zavetišča za zapuščene živali.

Zato predlog vsebuje sistemsko ureditev tega področja z določitvijo živalskih vrst, ki jih je dovoljeno posedovati, in določitvijo živalskih vrst, ki jih lahko poseduje zgolj živalski vrt.

Nevarni psi

Izvajanje določb o nevarnih psih je prek sodne prakse pokazalo, da je treba jasneje urediti postopke, s katerimi pristojni organ razglasi psa za nevarnega. Nevaren pes je po zdaj veljavni definiciji pes, ki je ugriznil človeka, ali žival, pa tudi pes, ki kaže napadalno vedenje do človeka oziroma ga ni mogoče obvladati. Z že veljavnim predpisom so določene štiri izjeme, ko pes, ki ugrizne, ni nevaren pes, in sicer, ko je ugriz posledica izvajanja službene dolžnosti policijskih ali vojaških psov, ko je ugriz posledica nedovoljenega vstopa osebe v objekt ali na ograjeno zemljišče, ki sta na vhodu označena z opozorilnim znakom, ko je ugriz posledica ravnanja s psom med veterinarskimi posegi ter ko gre za ugriz mladega psa do devet mesecev starosti, ki je v tem obdobju ugriznil enkrat, datum skotitve psa pa je bil vnesen v centralni register psov že pred ugrizom. Postopek z nevarnim psom je upravni postopek, v katerem se med ugotovitvenim postopkom po presoji vseh okoliščin presoja, ali je pes nevaren. Iz dosedanje prakse izvedbe postopkov določitve psa za nevarnega je razvidno, da sta potrebni jasna določljivost in merljivost kriterijev, ob upoštevanju časovnega odmika od dogodka. Če ni tako, je možnost izmikanja določitve statusa nevarnega psa velika in dopušča zlorabo instituta, s tem pa se učinkovitost preprečevanja ugrizov zmanjša. Nevarnost ugriza psa je treba preprečiti ne glede na izzvanost psa, saj je posledica ugriza lahko huda telesna poškodba, iznakaženost ali celo invalidnost. Opredelitev statusa nevarnega psa pomeni zaščito ljudi in živali pred nadaljnjimi ugrizi in napadi, s čimer se zagotavlja varstvo javnega interesa. Nevaren pes mora biti na javnem mestu na povodcu in nositi nagobčnik, ali biti zaprt v pesjaku ali objektu, ali bivati v prostoru, obdanem z ograjo, visoko najmanj 1,8 m, na vhodu pa mora biti tak prostor označen z opozorilnim znakom.

Nevarnega psa ni dovoljeno zaupati v vodenje osebam, mlajšim od 16 let. Navedeni preventivni ukrepi preprečujejo nadaljnje ugrize in napade ne glede na izzvanost. Preventivni ukrepi, ki preprečujejo morebitne vnovične napade in so predpisani v drugem odstavku 12. člena zdaj veljavnega zakona, ki ureja zaščito živali, začnejo veljati s pravnomočnostjo odločbe, kar pomeni, da ne začnejo veljati takoj, če se lastnik ne strinja z ugotovitvijo, da je njegov pes nevaren, in se na odločbo pritoži.

Zato je treba ureditev dopolniti tako, da pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve. Tako se zagotovi takojšnja izvršljivost odločbe, s čimer se prepreči vnovičen ugriz oziroma napadalnost psa.

Pastirski psi

Predlog zakona naslavlja tudi problematiko pastirskih psov, ki so namenjeni varovanju pašnih živali pred zvermi, kar je poleg zaščitnih ograj eden od pomembnih in zelo učinkovitih načinov zaščite pašnih živali pred napadi zveri. Uporaba pastirskih psov ima številne prednosti, saj je z rejo tako manj dela, pašniki so bolje izkoriščeni in tudi zdravstveno stanje živali se izboljša, poveča se tudi obseg površin, primernih za pašo, in podobno.

Zaradi spodbujanja tovrstne zaščite se zaščitni ukrepi nadzorovanja paše oziroma varovanje črede s pastirskimi psi tudi financirajo v okviru Programa razvoja podeželja, v okviru kmetijsko-okoljskih-podnebnih plačil (KOPOP). Pastirski psi se razdeljujejo tudi v okviru projektov Life (v okviru projekta SloWolf in DINALP BEAR).

Po drugi strani ima uporaba pastirskih psov tudi določene slabosti, med drugim lahko na območjih, kjer se giblje veliko rekreativcev in turistov, izjemoma pride do napada pastirskega psa nanje, saj so pastirski psi usposobljeni za branjenje črede pred vsakim vsiljivcem, torej lahko tudi pred človekom. To je med drugim tudi razlog, ki ga rejci živali najpogosteje navajajo kot argument proti uporabi zaščite čred s pastirskim psom. S tem namenom so poleg že veljavnih izjem, kdaj ne gre za nevarnega psa (službeni policijski in vojaški psi, mladi psi, psi na ograjenem zemljišču ...), predlagane nove izjeme za pastirske pse, ki varujejo čredo. Ta izjema bo omogočila zmanjšanje odgovornosti lastnika pastirskega psa in s tem spodbudila rejce k večjemu obsegu uporabe pastirskih psov.

Prepovedana ravnanja, prepoved privezovanja psov na verige z izjemami

Veljavni zakon določa osnovna pravila za posedovanje psa. Pogoje za bivanje v pesjaku (velikost, zaščita pred neugodnimi vremenskimi razmerami) in pogoje glede privezovanja psov v smislu minimalne dolžine priveza in dopuščene maksimalne teže priveza natančneje določa pravilnik, ki ureja zaščito hišnih živali. Hkrati pravilnik določa tudi, da mora privez omogočati ustrezno gibanje in ne sme povzročati bolečin ali poškodb. MKGP je prejel številne pozive in peticije k prepovedi privezovanja psov, saj je javnost občutljiva na slabo ravnanje z živalmi.

Pes za zadovoljevanje svojih etoloških potreb potrebuje kompleksno okolje, v katerem ima zagotovljene socialne stike s sovrstniki in ljudmi. Z vidika dobrobiti psa je treba pri ocenjevanju načina bivanja psa presojeti tri vidike bivalnega okolja: možnost nadzora, kompleksnost in fleksibilnost bivalnega okolja. Nadzor nad situacijo pomeni, da ima pes možnost izbire (npr. ali se želi socializirati, ali se lahko umakne), da je okolje glede vidne, zvočne in socialne simulacije dovolj kompleksno in tudi fleksibilno. Privezani psi in tudi psi, trajno zaprti v pesjake, so lahko gibavno in socialno omejeni, ni pa to pravilo. Samo privezovanje brez ocene drugih okoliščin ne pomeni nujno okrnjene dobrobiti psa oziroma trpljenja. Običajno gre za okrnjeno dobrobit psov ali celo trpljenje, kadar gre za trajni privez ali trajno bivanje v pesjaku, ki je večinoma povezano tudi s siceršnjo slabo skrbjo za žival in za kršitev predpisov glede hranjenja, dostopa do pitne vode, higienskih razmer in zagotavljanja njihovega zdravja. Slednje so dolžnosti skrbnika psa, ki so določene v veljavnem 7. členu zakona, in so za njihovo kršitev že predvidene sankcije.

Ker kljub natančnejšim določbam, ki urejajo pogoje za privez, še vedno prihaja do številnih kršitev, se je MKGP odločil za uvedbo prepovedi privezovanja psov kot načina bivanja psov, z določenimi izjemami. Povodec kot sredstvo fizičnega varstva psov ostaja dovoljen med sprehodi, rekreacijo in veterinarskimi postopki. Prav tako je treba upoštevati določene življenjske situacije, kjer mora biti gibanje psa zaradi lastne varnosti in varnosti drugih omejeno, torej mora biti privezan. Na primer med bivanjem z lastnikom na počitnicah (kampiranje ipd.), prenočevanje na potovanjih, čakanje na lastnika. Dopuščeno je tudi privezovanje psa, če se pes ne more zaplesti v verigo in ima dovolj prostora za tekanje na tekaču.

Dopustni razlogi za usmrnitev živali

Zaradi nomotehničnih uskladitev se črta določba, ki dovoljuje usmrnitev živali za namen

pridobivanja kož in krzna. Z novelo iz leta 2013 je bil zakon dopolnjen s prepovedjo reje in lova živali le zaradi pridobivanja kož in krzna. Dosedanja 12. točka 26. člena zakona dovoljuje usmrnitev zaradi pridobivanja kož ali krzna, glede na prepoved reje in lova pa je treba v skladu s 15. členom omenjenega zakona prepovedati tudi usmrnitev za namen pridobivanja krzna. Ker je reja živali za krzno v Republiki Sloveniji že prepovedana, se 26. člen usklajuje s 15. členom in se 12. točka črta iz 26. člena.

Zapuščene živali, usmrnitev zdravih zapuščenih živali v zavetišču in stroški oskrbe zapuščenih živali v zavetišču

Z dosedanjo 22. točko 26. člena zakona se dovoljuje usmrnitev zdrave zapuščene živali v zavetišču po preteku 30 dni od namestitve v zavetišče, če živali ni bilo mogoče oddati novim lastnikom. Prepoved usmrtnitve zdravih zapuščenih živali v zavetiščih se nanaša na najdene, oddane ali odvzete hišne živali, razen prostoživečih vrst živali.

Veljavni zakon opredeljuje zapuščene živali kot najdene, oddane ali odvzete hišne živali, razen osebkov prostoživečih vrst živali. Zakon tudi določa obveznost prijave izgube ali najdbe živali. Najdena hišna žival, ki je ni mogoče povezati z lastnikom oziroma skrbnikom, je zapuščena žival. Če je hišna žival nezamenljivo označena z mikročipom, je mogoče ugotoviti lastnika živali iz podatkov v centralnih bazah podatkov. Če je lastnik znan, stroški oskrbe najdene živali v zavetišču bremenijo lastnika živali. Navedeni sistem je zelo dobro vpeljan pri psih, ne pa tudi pri mačkah.

Po podatkih zavetišč v obdobju med letoma 2014 in 2016 je bilo od 26.000 sprejetih živali tri četrtine mačk (19.000). Obstoječim lastnikom se je v tem obdobju vrnilo skoraj 40 odstotkov psov, medtem ko delež izgubljenih mačk, vrnjenih lastnikom, znaša manj kot odstotek.

V letu 2017 je bilo stanje podobno. Sprejetih je bilo 9.400 živali, od tega 2.359 psov, 7.003 mačke, 2 bela dihurja in 36 osebkov preostalih vrst hišnih živali (sobne ptice, kunci, želve in podobno). Lastnikom je bilo vrnjenih 1.047 živali (41 % sprejetih psov, 10 % sprejetih mačk, 30 % sprejetih preostalih hišnih živali in oba dihurja); 2.778 živali je bilo oddanih novim lastnikom (49 % sprejetih psov, 23 % vseh sprejetih mačk in 83 % preostalih hišnih živali); 4.867 mačk (69 % vseh sprejetih mačk) je bilo vrnjenih v okolje kot prostoživeče mačke, v sklopu strategije »ujemi – steriliziraj – vrni v okolje« za zmanjševanje populacije prostoživečih mačk.

V letu 2019 je bilo v zavetišču v Sloveniji sprejetih 10.391 živali, od tega 1.996 psov, 8.373 mačk, in 22 osebkov ostalih vrst hišnih živali (sobne ptice, kunci, želve ipd.).

Lastnikom je bilo vrnjenih 1.123 živali (51 % sprejetih psov, 1 % sprejetih mačk, 20 % sprejetih ostalih hišnih živali). 2.742 živali je bilo oddanih novim lastnikom (43 % sprejetih psov, 22 % vseh sprejetih mačk in 83 % drugih hišnih živali). 5.220 mačk (62 % vseh sprejetih mačk) je bilo vrnjenih v okolje kot prostoživeče mačke v sklopu strategije TNR za zmanjševanje populacije prostoživečih mačk. 950 živali je bilo evtanaziranih. Zaradi veterinarskih razlogov (poškodbe, agonalna stanja, neozdravljive kronične bolezni) je bilo evtanaziranih 931 živali, od tega kar 91 % mačk in 9 % psov. V letu 2019 je bilo 14 psov evtanaziranih na podlage odločbe uradnega veterinarja zaradi agresivnosti ali drugih vzrokov. Pet psov je bilo evtanaziranih zaradi pomanjkanja prostora oziroma neodda je v zavetišču skladno z določbami veljavnega zakona.

Zavetišča so poročala tudi o 584 poginjenih živalih (6 % psov in 94 % mačk). Velik delež pogina pri mačkah gre po poročanju zavetišč pripisati dejstvu, da je velika večina mačk ob sprejemu že poškodovanih, v agoniji ali v terminalnih fazah obolenj (FeLV, FIV, razni tumorji) oziroma gre za zapuščene sesne mladiče, pri katerih je smrtnost običajno izjemno visoka.

Nekatera zavetišča so poročala tudi o povprečnih dolžinah bivanja psov in mačk v zavetišču. Ocenjena povprečna dolžina namestitve v zavetišču glede na podatke, ki so na voljo, je 47 dni (za pse).

Breme oskrbe 99 % zapuščenih mačk, ki jih ni mogoče povezati z lastnikom, pade na lokalne skupnosti in zajema velik delež sredstev, porabljenih v zavetiščih. Ključnega pomena za zmanjševanje stroškov v zvezi z zapuščenimi mačkami je vpeljava sistema označevanja z mikročipi ter vpisa mačke in njenega lastnika v centralno bazo podatkov. Označevanje živali je eden od osnovnih in prvih korakov k odgovornemu lastništvu živali. Odgovorno lastništvo, ki vključuje zaveze k označevanju in skrbi za preprečevanje nezaželenih potomcev, je pogoj za zmanjševanje števila zapuščenih mačk v Sloveniji.

V zadnjih desetih letih se je stanje na področju zapuščenih psov izboljšalo in v zadnjih petih letih zavetišča niso poročala o težavah zaradi prenaseljenosti. Glede na podatke, ki so na voljo, v praksi večina zavetišč v Republiki Sloveniji že udejanja politiko neubijanja.

Usmrnitev živali je mogoča samo iz razlogov, navedenih v 26. členu zakona, zato se s

spremenjenim odstavkom usklajujeta 31. in 26. člen zakona. Prav tako se z novim odstavkom 31. člena zakona določa nosilec stroškov za oskrbo zapuščenih živali. Po preteku 45 dni od namestitve zapuščene živali, razen za oddane hišne živali, stroške krije zavetišče.

MKGP želi z obravnavanim predlogom zakona uvesti tudi nekatere druge spremembe in dopolnitve, ki so zlasti nomotehnične narave ter namenjene večji jasnosti in določnosti predpisa.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Bistveni cilj vseh predlaganih sprememb je uveljavljanje odgovornega lastništva živali kot čutečih bitij, zmanjševanje števila zapuščenih živali in zagotavljanje spoštovanja prevladujočih družbenih etičnih vrednot ravnanja z živalmi.

S spremembami in dopolnitvami zakona želimo narediti zakonodajo jasnejšo in sistemsko urediti področja, ki v veljavni zakonodaji niso celovito urejena.

2.2. Načela predloga zakona

2.2 Načela

Predlagane spremembe in dopolnitve temeljijo na načelih odgovornega lastništva in humanega ravnanja z živalmi ob:

- preprečevanju trpljenja živali;
- zagotavljanju ustrezne informiranosti déležnikov;
- optimiziranju upravnih dejanj;
- zmanjšanju administrativnih bremen;
- sankcioniranju kršitev.

2.3 Poglavitne rešitve

V predlogu zakona so predlagane naslednje rešitve:

- natančnejše določanje sledljivosti izvora psa zaradi preprečevanja in omejevanja preprodaje psov in ilegalne trgovine s psi (označevanje pasjih mladičev pri prvem lastniku v leglu; regulacija oglaševanja na spletu);
- uvajanje odgovornega lastništva mačk za zmanjševanje števila zapuščenih mačk;
- omejitev posedovanja »eksotičnih vrst« hišnih živali zaradi zaščite življenja, zdravja in dobrobiti živali, zaradi varovanja zdravja in življenja ljudi ter ohranjanja narave;
- uvajanje odgovornega lastništva živali z zahtevo o temeljnih znanjih glede potreb in oskrbe živali (skrbniki, osebe, ki prihajajo v stik z živalmi ob opravljanju dejavnosti);
- dopolnitve določb, ki urejajo področje nevarnih psov;
- prepoved priveza psov;
- prepoved usmrtitve zdravih zapuščenih živali v zavetiščih;
- določitev nosilca stroškov za oskrbo zapuščenih živali;
- prepoved usmrtitve živali zaradi pridobivanja kože ali krzna;
- možnost izreka višjih kazni za prekrške ter uskladitev kazenskih sankcij s predlaganimi spremembami in dopolnitvami besedila.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun in druga javna sredstva.

Pričakujemo letno obremenitev proračuna Republike Slovenije v višini 300.000 EUR iz naslova oskrbe zapuščenih živali (dolgotrajna oskrba po 120 dneh in založena sredstva kot predhodni stroški upravnega postopka). Ocenjujemo, da lahko pride do kumulative v naslednjih letih v višini 75.000 EUR

Naloge, ki jih opravljajo zavetišča – namestitvev in oskrba zapuščenih živali – so v skladu z drugim odstavkom 27. člena zakona naloge izvirne pristojnosti občin in ne gre za prenesene naloge, za

katere bi morala sredstva zagotavljati Republika Slovenija. Hkrati daje predlog spremembe zakona občinam možnost sofinanciranja kastracij in sterilizacij lastniških živali. Posega sta ključnega pomena za zmanjševanje populacije zapuščenih živali, saj preprečujeta nenadzorovano razmnoževanje mačk.

Republika Slovenija zagotavlja sredstva za opravljanje nadzora nad izvajanjem predpisov. Skladno s predpisi o inšpekcijskem nadzoru Republika Slovenija krije predhodne stroške upravnih postopkov. Za živali, odvzete zaradi kršitev veljavnega zakona o zaščiti živali ali suma kaznivega dejanja mučenja živali, so stroški namestitve in oskrbe zapuščene živali v zavetišču predhodni stroški upravnega postopka. Te stroške Republika Slovenija zaračuna lastniku kot stroške postopka in jih posreduje v izterjavo, če jih lastnik ne plača v odrejenem roku.

Tako smo v letu 2017 založili 64.780 EUR, vračil je bilo 7.619 EUR. V letu 2018 je bilo iz proračuna RS založenih 102.217 EUR, od tega izterjanih 7.794 EUR. V letu 2019 je bilo založenih 68.392 EUR in v letu 2020 79.697 EUR.

S predlagano spremembo, ki uvaja prepoved evtanazije zapuščenih živali v zavetiščih, bo dolgotrajno oskrbno zapuščenih živali v zavetiščih po 120 dneh od namestitve krila Republika Slovenija. Ker bodo živali nameščene v zavetiščih do oddaje novemu lastniku, ocenjujemo, da bo treba iz državnega proračuna zagotoviti dodatnih 150.000–200.000 EUR. Ocenjena višina sredstev je ocenjena na podlagi dnevne oskrbe 20 psov za 365 dni in morebitnih dodatnih veterinarskih storitev.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona so leta 2021 zagotovljena v sprejetem proračunu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), na postavki Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR), 130044 – materialni stroški. V letu 2022 se bodo manjkajoča sredstva zagotovila v okviru sredstev MKGP s prerazporeditvami oziroma rebalansom proračuna. V nadaljevanju bo predviden letni strošek MKGP načrtoval pri pripravi proračunov v naslednjih letih.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Spremembe in dopolnitve v predlogu zakona niso predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

Odgovorno lastništvo živali, zgodnje označevanje psov in označevanje mačk, sledljivost pri spletnem oglaševanju

Obvezno označevanje psov na ravni EU je predpisano samo za pse, mačke in bele dihurje, s katerimi bo prišlo do trgovskega ali netrговskega premika med državami članicami ali zunaj EU. Obvezno označevanje vseh psov je predpisano v Avstriji, Belgiji, Bolgariji, na Hrvaškem, Cipru, Danskem, v Estoniji, Franciji, v nekaterih zveznih deželah Nemčije, v Grčiji, na Madžarskem, Irskem ter v Italiji. Čeprav je Republika Slovenija z uvedbo obveznega označevanja psov z mikročipom od leta 2003 in z njegovim doslednim izvajanjem pred drugimi državami v evropskem prostoru, je ob uvedbi označevanja določila, da mora biti pasji mladič označen najpozneje do tretjega meseca, kar je čas, ko je mladič prvič cepljen proti steklini. Ker se lahko lastništvo mladiča spremeni že prej, idealno v obdobju, ko je mladič na višku socializacije, to je v starosti od osem do devet tednov, je sledljivost tako označenih mladičev nazaj do legla omejena.

Številne države članice, ki so v zadnjih petih letih sprejele zakonodajo na področju označevanja psov, so predpisale označevanje v starosti od osem do devet tednov (Irska, Belgija, Nizozemska).

Omejitev posedovanja eksotičnih vrst živali

Avstrija

Avstrijski Zakon o zaščiti živali (2004, dopolnjen leta 2017) določa splošne obveznosti skrbnika, da mora imeti ustrezno znanje in zmožnosti za posedovanje ali rejo živali in da živalim, ki so v

njegovi oskrbi, zagotavlja ustrezen prostor, svobodo gibanja, primerno stanje tal, konstrukcijo stavb in opremo objektov, svetlobo temperaturo, nego in hrano ter možnost socialnih stikov glede na vrsto, starost, stopnjo razvoja prilagoditev in udomačitev ter fiziološke in etološke potrebe. Živali mora omogočiti bivanje na način, ki ustreza njeni fizičnim in fiziološkim funkcijam, da ne prihaja do motenj v obnašanju in da njena sposobnost prilagajanja ni preveč okrnjena (obremenjena). Za posedovanje divjih živali s posebnimi zahtevami glede bivalnih pogojev (klima, prehrana, potrebe po prostem gibanju, socialna struktura) je treba predhodno obvestiti pristojni organ.

Zakon določa, da mora pristojno ministrstvo izdati predpis, s katerim določi tiste divje živali, za katere veljajo posebne zahteve za gojenje, in prepove posedovanje nekaterih prostoživečih vrst živali zaradi dobrobiti živali. Taka prepoved ne velja za živalske vrtove in znanstvene ustanove.

Negativna lista je vključena v Odlok o reji vretenčarjev, ki ne spadajo v 1. uredbo o reji živali: o divjih živalih, ki imajo posebne zahteve za rejo, in o divjih živalskih vrstah, katerih reja je zaradi dobrobiti živali prepovedana (2. uredba o reji živali). Odlok prepoveduje posedovanje (razen ZOO-jev in znanstvenih ustanov) živali iz reda Monotremata (vse vrste), Dermoptera (vse vrste), človeku podobne opice (Pongidae), mravljinčarje, lenivce in pasavce (Xenarthra), luskavce (Polidota), cibetovke (Viverridae), hijene (Hyaenidae), pse (Canidae), razen volka, lisice, rakunastega psa in zlatega šakala, velike mačke (Pantherini), mačke (Felini) z izjemo divje mačke in risa, geparda (*Acinonyx jubatus*), velikega medveda (Ursidae), mačjega medveda (*Ailurus fulgens*), bambusovega medveda (*Ailuropoda melanoleuca*), tjujnje (Pinnipedia), kite (Cetacea), cevzobce (Tubulidentata), manateje (Sirenia), nosoroge (Rhinocerotidae), tapirje (Tapiridae), povodne konje (Hippopotamidae), žirafe (Giraffidae) in slone (Proboscidea).

Nemčija

Negativni seznam je vključen v Zvezni odlok o ohranjanju vrst iz leta 2005, ki prepoveduje zasebno zadrževanje ameriškega bobra, sive veverice, želve in aligatorja ter ptic ujed. Posamezne dežele so na deželni ravni zaradi javne varnosti pripravile tudi različne dodatne negativne sezname, ki vključujejo človeku podobne opice, velike divje mačke, medvede, volkove, krokodile in strupene kače. Posamezniki imajo možnosti pridobiti izjemno dovoljenje za posedovanje.

Belgija

Belgija je 1. oktobra 2009 objavila prvi seznam vrst živali, ki jih lahko posameznik poseduje kot domače ljubljence. Na seznamu dovoljenih vrst je 42 vrst sesalcev. Določen imajo sistem, na podlagi katerega se lahko na seznam uvrstijo druge vrste. Ko je bil seznam objavljen v Uradnem listu, so morali imetniki tistih živali, ki jih ni bilo na seznamu, dokazati, da so imeli te živali že pred uveljavitvijo tega seznama. Seznam dovoljenih vrst je oblikovan na podlagi naslednjih kriterijev:

- dobrobit živali: posedovanje živali mora biti enostavno, pri čemer je treba upoštevati njihove bistvene fiziološke, etološke in ekološke potrebe;
- okolje: na seznamu ne sme biti vrsta, za katero obstaja verjetnost, da če pobegne, lahko preživi v okolju in posledično predstavlja ekološko tveganje;
- zdravje ljudi: živali na seznamu po naravi ne smejo biti agresivne in/ali nevarne ali izpostavljeni življenju ljudi kakršni koli nevarnosti;
- bivalni pogoji: na voljo morajo biti informacije glede posedovanja teh živali;
- če se pojavi najmanjši dvom, da bi posedovanje predlagane vrste kakor koli ogrozilo samo žival, okolje ali ljudi, se ne uvrsti na seznam.

Prepoved privezovanja psov

Švedska

Krovni zakon o dobrobiti živali na Švedskem je Zakon o dobrobiti živali (2018: 1192). V letu 2019 je bil sprejet izvršilni predpis, s katerim je Švedska prepovedala privezovanje psov ali drugo omejitev njihove svobode gibanja. Dovoljeno je kratkotrajno privezovanje v določenih okoliščinah zaradi varovanja zdravja in dobrobiti samega psa, varnosti ljudi ali okolice.

Avstrija

Privezovanje psov je prepovedano (2018). Izjema so vlečni psi, ki so lahko privezani med treningi in tekmovanji. Izjemoma je dovoljeno privezovanje v času naravnih nesreč. Določbe ne veljajo za policijske ali vojaške pse. Predpisana sankcija v primeru, da je kršitev dokazano povzročila mučenje živali, je 3.750 EUR in se lahko v primeru ponavljajočih se kršitev dvigne na 7.500 EUR.

Nemčija

Veljavna ureditev v Nemčiji pod določenimi pogoji dopušča privezovanje. Pes je lahko na vodilu z lahkim privezom. Vodilo mora biti dolgo najmanj 6 m, privez, ki mora biti tak, da se pes ne more zaplesti, pa mora omogočati 5 m gibanja v stran. Veriga, ki se uporabi za privez, mora biti izdelana iz material z zmanjšano specifično težo, da je dovolj lahka, da ne povzroča obremenitev na vrat in gibalni aparat psa. Pripravljajo pa novo ureditev, s katero bo privezovanje psov prepovedano.

Pastirski psi

Švica

V Zakonu o zaščiti živali:

1. posebno poimenovanje in definicija (Herdenhunde);
2. pri vzreji oziroma usposabljanju psa se lahko (kot izjema, ki je sicer prepovedana) uporabljajo pri treningih tudi žive živali;
3. za te pse ne veljajo določbe o primernih prostorih (ker so delovni in je njihov primeren prostor pač pašnik oziroma je vaje delo na prostem);
4. urejeno imajo tudi odgovornost za psa v primeru napadov, in sicer je pri teh psih izjema, in ne velja objektivna odgovornost lastnika, kakor pri drugih psih, temveč se mora pri določanju krivde lastnika upoštevati zmanjšanje te odgovornosti zaradi upoštevanja dejstva, da so ti psi namenjeni odganjanju velikih zveri, torej, da gre za delovne pse.

Nemčija

Ob noveliranju zvezne zakonodaje o zaščiti živali so s strani zveze poklicnih pastirjev ter več nevladnih in drugih organizacij predlagane spremembe, ki se nanašajo na izjeme, ki olajšujejo uporabo pastirskih psov za varovanje čred pred velikimi zvermi (npr. izjema glede predpisanega bivališča za pastirske pse, izjeme glede prevoza pastirskih psov in predlogi glede zmanjšanja odgovornosti lastnika za primere napadov pastirskih psov), vendar pa je postopek sprejemanja uredbe še v teku.

Skrb za zapuščene živali, financiranje zavetišč in evtanazije zapuščenih živali

Skrb za zapuščene živali je v državah članicah urejena na nacionalni ravni, saj ni predpisa na ravni EU, ki bi opredeljeval način in minimalne pogoje za skrb za zapuščene živali. V nadaljevanju je primerjalno opisana pravna ureditev skrbi v nekaterih državah članicah. Načini urejanja so različni. Raven regulacije, nacionalna, zvezna, regionalna ali lokalna, in tudi obseg regulacije (Švedska, Italija) sta zelo pestra. V Italiji, Nemčiji, Avstriji, na Hrvaškem in v Grčiji je usmrnitev zdravih psov prepovedana, vendar se postavlja vprašanje prenapolnjenosti zavetišč. Take situacije nastajajo predvsem v državah, v katerih se oskrba živali v celoti plačuje iz javnih sredstev (npr. v Italiji).

Švedska

Zaščita in dobrobit živali sta predpisani z zakonom. Zapustitev živali je prepovedano ravnanje. Za skrb za zapuščene živali je odgovorna regionalna uprava (vlada). Zakon določa obveznosti za živali, ki so poškodovane, bolne ali je kako drugače ogrožena njihova dobrobit. Tako je za žival, če lastnika ni mogoče identificirati, pristojna policija oziroma okrajni upravni odbor, ki odloči, ali se bo žival prodala, oddala ali bo usmrčena. Evtanazija zdravih zapuščenih živali je dovoljena, če živali ni mogoče prodati ali drugače oddati. Živali se lahko evtanazira takoj, ni časovne omejitve. Stroški, ki nastanejo v zvezi z uradnimi postopki, se začasno krijejo iz javnih fondov in se (če je mogoče) izterjajo od lastnika živali. Sicer stroške bivanja in oskrbe živali v zavetiščih krijejo

zavetišča sama. Pogoji za zavetišča niso predpisani. Zavetišča morajo za svoje delovanje dobiti dovoljenje od okrajnega upravnega odbora. Zavetišča so zasebna podjetja oziroma zasebne neprofitne organizacije. Običajno jih vodijo nevladne organizacije, financirajo se iz donacij. Švedska ima predpisano obvezno označevanje psov. Po ustnih informacijah večjih težav z zapuščenimi psi nimajo, več je zapuščenih mačk.

Avstrija

V Ustavu je določeno, da se država zavzema za dobrobit živali. Zvezni zakon o varstvu živali, ki velja od 1. januarja 2005 in je bil večkrat posodobljen (nazadnje leta 2017), določa za cilj zaščito življenja in dobrobiti živali, ki temelji na posebni odgovornosti ljudi za živali, kot so-bitja. Avstrijski Civilni zakonik v 285. členu določa tudi, da živali niso stvari, temveč so zaščitene s posebnim zakonom. Določbe, ki veljajo za stvari, se uporabljajo subsidiarno, če ni s posebnim zakonom (Zvezni zakon o varstvu živali) določeno drugače. V zakonu je od leta 2008 predpisano obvezno označevanje psov, za mačke obveznost označevanja ni določena. Predvidena so zavetišča, ki so definirana kot neprofitne organizacije ter ki nudijo oskrbo in pomoč pri iskanju novih lastnikov za izgubljene in zapuščene živali. Zakon definira tudi azile za živali in tako imenovane sočutne kmetije, ki so definirani kot objekti, namenjeni trajni namestitvi in oskrbi zapuščenih ali izgubljenih živali. V zavetišče nameščena žival se oddaja novemu lastniku po 30 dneh. Stroške oskrbe plača skrbnik živali, če pa ga ni mogoče identificirati, stroške krije zavetišče, ki ga delno financirajo zvezne dežele, kar med seboj uredijo s pogodbo.

Nemčija

V temeljni zakonodaji Zvezne republike Nemčije 20. člen določa, da država ob upoštevanju svoje odgovornosti do prihodnjih generacij varuje naravne temelje življenja in živali. Zvezni zakon o dobrobiti živali iz leta 1972 velja za vretenčarje in glede poskusov tudi za glavonožce. Nemški Civilni zakonik določa, da so živali zaščitene s posebnim zakonom, določbe, ki veljajo za stvari, se uporabljajo le, če ni s posebnim zakonom določeno drugače. Člen 13.b predvideva ukrepe za zmanjšanje števila prostoživečih mačk na način, da je prepovedano ali omejeno nenadzorovano prosto kroženje reproduktivnih mačk, ter določa označevanje in registracijo mačk, ki bivajo in se gibajo nekontrolirano ter so brez lastnika. Zavetišča in ravnanje z zapuščenimi živalmi niso predpisani v zveznem zakonu, temveč je ravnanje določeno na ravni posameznih zveznih dežel (Länder). Lokalne skupnosti so tiste, ki so odgovorne za skrb za zapuščene živali. Navadno imajo lokalne skupnosti pogodbe z lokalnimi zavetišči, na podlagi katerih povrnejo stroške oskrbe. Za zapuščeno žival je odgovoren predvsem njen lastnik, ki tudi nosi stroške oskrbe, če ga je mogoče določiti in najti. Nasprotno je za zapuščeno žival odgovorno zavetišče. Oskrbo zapuščenih živali plačujejo zavetiščem lokalne skupnosti, zavetišča pa se sofinancirajo tudi iz donacij in deželnih finančnih sredstev. Evtanazija zdravih živali v zavetiščih ni dovoljena. V Nemčiji lastnik psa plača letni davek na psa, ki ga določijo lokalne skupnosti in znaša od 0 do 200 evrov na leto. Za psa, posvojenega iz zavetišča, je lahko davek nižji. Prav tako mora lastnik opraviti šolanje psa, pes pa mora opraviti tudi vedenjski test oziroma test temperamenta, običajno na veterinarski kliniki. Leta 2013 je Nemčija v Zakonu o dobrobiti živali uvedla določbo, da lahko pristojne deželne oblasti lastnikom mačk, ki so prosto spuščene v okolju, določijo sterilizacijo/kastracijo, nasprotno morajo biti mačke zaprte. Tako poskušajo preprečiti večanje populacije prostoživečih mačk.

Združeno kraljestvo

V letu 2016 so uvedli obvezno označevanje psov, število zapuščenih živali se je po enem letu prepolovilo. Za zapuščene živali krovno skrbijo dobrodelne organizacije. Lokalne oblasti so dolžne poskrbeti za izgubljene/zapuščene pse (ne pa tudi za druge zapuščene živali) skladno s predpisi o nadzoru nad prosto gibajočimi se psi brez nadzora. V »lokalnih zbirnih centrih« psi čakajo na svojega lastnika do sedem dni, preden jih usmrtijo ali oddajo zavetiščem (animal shelters, rehoming centres). Zbirne centre financirajo lokalne skupnosti, zavetišča običajno vodijo registrirane dobrodelne organizacije. Ta zavetišča se financirajo izključno z donacijami. Vse lastniške živali lahko na željo lastnika usmrtijo, prav tako so v zavetiščih dovoljene evtanazije zdravih živali. V praksi se zavetišča trudijo najti nov dom zapuščenim živalim oziroma jih vrniti lastnikom. Nekatera zavetišča udeležujejo tudi politiko neubijanja, ki postane problematična, če gre za manjše

zavetišče, ki lahko hitro postane prepolno. Nekatere organizacije, specializirane za dobrobit mačk, izvajajo strategijo TNR (ujemi – steriliziraj – vrni v okolje). Mačke vračajo v okolje, če so zdrave in če je v okolju dovolj hrane.

Italija

Italija je 20. julija 2004 sprejela Zakon o prepovedi mučenja živali in uporabi živali v borbah. Kazenski zakonik vsebuje določbe v zvezi z zaščito živali pred krutimi ali nepotrebni usmrtitvami, ki povzročajo poškodbe živali ali mučenje. Opredeljuje primere malomarnosti, s prepovedjo zadrževanja živali v pogojih, ki povzročajo veliko trpljenje. V zakonu imajo opredeljeno, da se morajo v izobraževalne programe v šolah dodati vsebine etologije in zagotavljanja dobrega počutja živali.

Italija je evtanazijo zdravih živali v zavetiščih prepovedala že leta 1991. Za zapuščene živali skrbijo pogodbeniki, ki jih financirajo lokalne skupnosti. V Italiji ocenjena populacija brezdomnih prostoživečih psov šteje okrog pol milijona teh živali. V zavetiščih so psi nameščeni do konca življenja, ker so posvojitve redke, motivacija zavetišč za iskanje novih domov je slaba. Označevanje psov je obvezno od leta 2005. Italija je uvedla tudi centralni register psov, ki povezuje regionalne baze podatkov.

Grčija

Skrb za zapuščene živali je v pristojnosti lokalnih skupnosti. Zakon o dobrobiti živali iz leta 2012 prepoveduje evtanazijo zdravih živali, vendar se v praksi soočajo z velikimi težavami. Zapuščena žival je nameščena v zavetišče in po določenem času (ki ni predpisan), če je ni mogoče posvojiti, vrnjena v okolje (pse in mačke) po sterilizaciji/kastraciji. Kot je bilo že navedeno, je evtanazija v zavetiščih prepovedana, vendar je stanje glede zapuščenih živali v Grčiji zelo pereče, zlasti po gospodarski krizi, saj se v zavetišča in skrb za zapuščene živali ne investira. Grčija ima velik problem brezdomnih prostoživečih psov, po ocenah dobrodelnih organizacij je potepuških psov in mačk več kot milijon, uradno registriranih pa jih je le 20.000. Predlagana je sprememba zakonodaje, ki bo nalagala občinsko dajatev za nakup hišne živali, registracijo in označevanje hišnih živali. Odvzem živali poteka prek sodnega postopka, ki ga zahteva tožilec. Kritike sistema opozarjajo, da so sicer pravice opisane, ne pa tudi splošno pripoznane.

Hrvaška

Skrb za zapuščene živali Hrvaška definira v Zakonu o zaščiti živali, ki je bil prenovljen konec leta 2017. Zakon o zaščiti živali določa, da je zapuščena ali izgubljena žival nameščena v zavetišče, dokler ni posvojena. Usmrtitev zdravih zapuščenih živali ni predvidena. Zakon določa, da finančno breme oskrbe živali nosijo lokalne skupnosti. Predvideva tudi sankcije za odgovorne osebe lokalnih skupnosti, če lokalne skupnosti ne zagotovijo zavetišč in oskrbe zapuščenih živali. Dodatno zakon predpisuje obveznost trajne sterilizacije oziroma kastracije nameščenih živali, izjema so označene živali, pri katerih je mogoče najti lastnika in žival vrniti. Po 15 dneh od namestitve zavetišča postane lastnik živali, če v tem času lastnik živali ne zahteva nazaj. Pogoje za delovanje zavetišč (bivalne razmere, usposobljenost osebja, postopke in ravnanje z živalmi, delo zavetišč ter vsebino in način vodenja registra zavetišč) s pravilnikom predpiše minister.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagana dopolnitev pri prijavi hišne živali v centralni register hišnih živali bo imela pozitiven vpliv na odpravo administrativnih ovir. Prijava v centralni register psov v veljavni ureditvi je obvezna za vse lastnike psov, ki pri tem v CRPSi posredujejo veterinarski organizaciji podatke o psu in lastne osebne podatke. Veterinarska organizacija te podatke vnese v register psov. Za izpis svojih podatkov iz centralnega registra psov (ki se z novelo preimenuje v centralni register hišnih živali) mora lastnik poslati zahtevek na Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, ki upravlja centralni register psov. Izpise lastnik prejme priporočeno na naslov za

vročanje, kar pomeni za lastnika dodatno delo, več časa za pridobitev podatkov in stroške poštnine. Dopolnitev zakona v delu, ki se nanaša na zbiranje in posredovanje osebnih podatkov iz registra hišnih živali, lastnikom hišnih živali omogoča, da ob obisku veterinarske ambulante lahko zahtevajo izpis podatkov o svoji živali, česar veljavna ureditev ne omogoča.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Pozitiven vpliv na biotsko raznovrstnost

Raznolikost vrst v trgovini s hišnimi ljubljenci se povečuje in verjetno se bo tako povečanje nadaljevalo. Znano je, da novo opisane vrste komercialna trgovina s hišnimi ljubljenci hitro izkorišča. Nove vrste so nemalokrat na tržišču že nekaj mesecev po njihovem odkritju, kot se je zgodilo v letu 2017, ko je bila nova vrsta skinka tri mesece po odkritju že naprodaj na nemškem trgu eksotičnih hišnih ljubljencev. Eksotične vrste, ki se jih nenadzorovano spušča v okolje, predstavljajo tveganje za ohranjanje raznolikosti in z omejevanjem vrst, ki bi lahko bile tudi invazivne, posredno varujemo tudi raznovrstnost živalskih vrst v okolju.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Nevarne in strupene živali prinašajo tveganje za javno varnost in javno zdravje kot prenašalci različnih zoonoz. Uvedba nadzora nad trgovino s prostoživečimi vrstami živali, ki jih imajo ljudje za družbo kot hišne živali, bo imela pozitiven vpliv na javno zdravje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Zakon ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Zakon ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Ciljne skupine bodo o sprejetju zakona obveščene neposredno prek njihovih predstavnikov, javnost pa prek spletne strani ministrstva in z obvestili medijem.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog je bil objavljen na enotnem spletišču vlade, e-demokracija, 24. 2. 2021.
Javna obravnava je potekala do 26. 3. 2021.

V razpravo so bili vključeni:

- društva za zaščito živali, ki delujejo v javnem interesu;
- predstavniki zainteresirane javnosti;
- predstavniki strokovne javnosti: Veterinarska zbornica (VZB), Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS), Kinološka zveza Slovenije (KZS), Zveza felinoloških društev Slovenije (ZFDS), Trgovinska zbornica Slovenije (TZS), Veterinarska fakulteta (VF), Strokovni svet za zaščito živali (SSZŽ).

V predpisanem roku (do 26. 3. 2021) smo prejeli odziv VZB, KGZS, ZFDS, VF, SSZŽ, društva Bioexo in društva Čudovite živali, Slovenske zveze za sokolarstvo in zaščito ptic ujed, Društva za zaščito živali Ljubljana in Društva za zaščito živali Pomurje, Društva za osvoboditev živali in posameznikov, ki se ukvarjajo s teraristiko kot dejavnostjo ali v prostem času, posameznikov, ki se ukvarjajo z vzrejo psov in kinologijo.

SSZŽ je pregledal predlog besedila in podal mnenje (9. 4. 2021), v katerem podpira spremembe in dopolnitve zakona. Zadržke izraža le do predlagane nove ureditve posedovanja nekaterih vrst prostoživečih živali kot eksotičnih vrst hišnih živali.

VF je dala enak zadržek kot SSZŽ.

VZB podpira predlog sprememb in dopolnitev zakona in predlaga, da se uvede obvezni veterinarski letni pregled psov. Predlog se ni upošteval.

KGZS je predlagala, da se določba, ki ureja dokazovanje lastništva mačk z označitvijo, črta ter da se kot pastirski pes določi tudi pes, ki se uporablja za zganjanje tropa ali črede. Pripomba se ni upoštevala, saj ni strokovnih razlogov za uvrstitev med izjeme za delovne pse, saj ti po funkciji niso namenjeni varovanju ali obrambi, temveč gre za delovne (ovčarske) pse. Podobno tudi druge kategorije delovnih psov (psi vodniki slepih, psi pomočniki gibalno oviranih ...) niso uvrščene med izjeme. Predlog, da za skrbnike rejnih živali velja, da imajo ustrezna osnovna znanja o živalih, če ustrezno skrbijo zanje, se je upošteval v smislu, da mora ob ugotovljeni neustrezni skrbi za živali skrbnik rejne živali na ustrezno usposabljanje. Pripomba zbornice, da naj se spremeni ravnanje z odvzetimi rejnimi živalmi tako, da uradni veterinar ob odvzemu živali pridobi tri ponudbe in najmanj ponudbo območne kmetijske zadruge ter omogoči odkup najugodnejšemu ponudniku, da se prepreči čezmerno finančno oškodovanje rejca, ni bila upoštevana. Pri odvzemih gre po navadi za sum mučenja živali, pri čemer se žival odvzame zato, da se preprečijo hujše posledice zaradi kršitev Zakona o zaščiti živali. Po navadi gre za živali, ki so v slabem rejnem stanju in ne dosegajo siceršnje vrednosti, kar je navadno posledica opustitve dolžne skrbi lastnika živali. Naloga uradnega veterinarja ni zbiranje najugodnejših ponudb za prodajo, zato da kršitelj ne bo preveč oškodovan.

Zainteresirana splošna javnost je dala naslednje pripombe:

Društvi Bioexo in Čudovite živali sta skupaj posredovali mnenje, v katerem nasprotujeta predlaganemu načinu ureditve posedovanja nekaterih vrst eksotičnih živali. Delno so se pripombe upoštevale pri preoblikovanju določb, ki uvajajo omejitev posedovanja. Skupina fizičnih ali pravnih oseb, ki lahko posedujejo vrste živali, ki niso na seznamu dovoljenih vrst živali in na seznamu prepovedanih vrst živali, je določena bolj široko kot v prvotnem predlogu besedila ter vključuje tudi rejce in posameznike, ki se profesionalno ukvarjajo z vzrejo in prodajo eksotičnih živali.

Slovenska zveza za sokolarstvo in zaščito ptic ujed želi, da se sokolarstvo izvzame iz ureditve omejitve posedovanja eksotičnih vrt živali. Skrbi jih, da bi bile ujede, s katerimi izvajajo lov, uvrščene na seznam prepovedanih živali. Pripomba se je upoštevala.

Društvo za osvoboditev živali je dalo pripombe na definicije in predlagalo ustrežnejšo definicijo prodaje psov, da se tako v postopke uvrščanja živali na sezname dovoljenih oziroma prepovedanih vrst živali vključujejo društva s statusom delovanja v javnem interesu. Društvo se ne strinja, da se kmetom priznava temeljno znanje o potrebah živali in standardih za zaščito živali, saj meni, da imajo prav oni ta primanjkljaj znanj o pravilni oskrbi živali. Nadalje predlagajo, da se dodatno uvede institut odvzema nevarnega psa, če lastnik, skrbnik ni sposoben obvladovati in poskrbeti za psa, predlagajo uvedbo centralnega registra prestopnikov na področju zaščite živali, ne strinjajo se s spremembo 26. člena, ki na novo uvaja možnost usmrtnitve prostoživečih vrst živali, ki bodo prepovedane. Predlagajo, da država ustanovi dodatno zatočišče/azil za prostoživeče vrste živali, da država financira skrb za zapuščene živali, ki jo izvajajo neprofitna društva, menijo, da je predlagani 31.a člen nerelevanten, ter poudarjajo, da je treba tudi za rejne živali vzpostaviti sistem oskrbe, enako kot za zapuščene živali, na primer na sočutnih kmetijah. Predlagajo, da bi oskrbo vseh zapuščenih živali financirala država. Pripombe so se upoštevale delno. Pripombe, ki so bile nasprotne pripobam

ostalnih deležnikov, se niso upoštevale.

Društvo ljubiteljev ptičarjev predlaga izvzem skrbnikov lovskih psov iz določb iz 7.a člena o osnovnem znanju o potrebah živali, ki se usposablajo za lovsko kinologijo v okviru LZS. LZS vodi evidenco o opravljenih izpitih. Pripomba se je upoštevala.

Slovenski klub za terierje predlaga označitev do 10. tedna in vpisovanje pasme v CRPsi samo, če ima pes rodovnik. Pripomba je bila zabeležena v delu, ki se nanaša na vpisovanje pasem v centralni register psov (v novi ureditvi »centralni register hišnih živali«). Vpis pasme v register ureja izvršilni predpis, ki bo ustrezno spremenjen.

DZZZ LJ predlaga, da definicija hišnih živali zajema le udomačene vrste živali, ne pa tudi prostoživečih vrst, predlaga, da lokalna skupnost krije prvih 90 dni oskrbe zapuščene živali v zavetišču, po 90. dnevu pa stroške krije zavetišče. Predlagajo tudi uvedbo prepovedi posedovanja živali v primeru, ko je skrbniku trajno odvzeta žival zaradi kršitev določb zakona. Pripombe so se upoštevale v manjši meri.

Zveza felinoloških društev Slovenije podpira uvedbo označevanja mačk in predlaga uvedbo centralnega registra mačk.

Pripombe posameznikov, ki smo jih prejeli, smo večinoma vsaj delno upoštevali, če predlogi niso bili v nasprotju s predlogi večine deležnikov in niso ponujali primernih rešitev. Nekateri prejeti predlogi se nanašajo na vsebino izvršilnih predpisov, ki bodo ustrezno popravljeni v predvidenem obdobju. Največ nasprotovanj novi ureditvi omejitve posedovanja nekaterih vrst prostoživečih živali je bilo poslanih s strani posameznikov, ki se ukvarjajo z rejo eksotičnih živali.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi gradiva so v medresorski delovni skupini, imenovani s strani Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, dne 12. 6. 2020 s sklepom št. U3440-195/2020/1 kot zunanji člani sodelovali predstavniki lokalnih skupnosti (Jasmina Vidmar, SOS; Mateja Eržen, ZOS, in Miran Košpenda, ZMOS). Člani so v delovni skupini sodelovali prostovoljno, brez plačila.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- dr. Jože Podgoršek, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
- mag. Aleš Irgolič, državni sekretar;
- Anton Harej, državni sekretar;
- Matjaž Guček, generalni direktor, UVHVVR;
- Metka Hajdinjak, Direktorat za hrano in ribištvo, MKGP;
- Anita Mesec Ogrin, Direktorat za hrano in ribištvo, MKGP;
- Polona Cankar, uni. dipl. prav., vodja splošne službe, UVHVVR;
- mag. Breda Hrovatin, vodja Sektorja za zdravje in dobrobit živali, UVHVVR;
- dr. Urška Kos, Sektor za zdravje in dobrobit živali, UVHVVR.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAŠČITI ŽIVALI (ZZZiv-F)

1. člen

V Zakonu o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg in 92/20) se v 5. členu črta 9. točka.

V dosedanji 10. točki, ki postane 9. točka, se za besedo »neobvladljivosti« doda vejica in besedilo »izločajo človeku nevarne strupe«.

Dosedanja 11. točka postane 10. točka.

Za dosedanjo 12. točko, ki postane 11. točka, se doda nova 12. točka, ki se glasi:

»12. pastirski pes je pes, ki je vzgojen za namen varovanja tropa ali črede pred zvermi, je prisoten v tropu ali čredi in je za izvajanje naloge varovanja tropa ali črede kot pastirski pes vpisan v centralni register hišnih živali;«.

Za 18. točko se doda nova 19. točka, ki se glasi:

»19. prostoživeče mačke so potomke domačih mačk, ki živijo v okolju neodvisno od človeka in se stiku s človekom izogibajo;«.

Dosedanje 19. do 29. točka postanejo 20. do 30. točka.

V dosedanji 30. točki, ki postane 31. točka, se za besedo »ljudi« pika nadomesti s podpičjem in se črta drugi stavek.

V dosedanji 31. točki, ki postane 32. točka, se črta besedilo »razen prostoživečih živali«.

Dosedanje 32. do 34. točka postanejo 33. do 35. točka.

2. člen

Za 5. členom se doda novi 5.a člen, ki se glasi:

»5.a člen

Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, v skladu z zakonom, ki ureja veterinarska merila skladnosti, vodi in vzdržuje centralni register hišnih živali za namen vodenja postopkov in odločanja v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja veterinarska merila skladnosti. Pooblaščen osebe organov, zavetišč za zapuščene živali in antirabičnih ambulant lahko dostopajo do registra v obsegu, ki je potreben za opravljanje nalog po tem zakonu in zakonu, ki ureja veterinarska merila skladnosti.

Centralni register hišnih živali ni javni register.

Osebni podatki iz tretjega in šestega odstavka 6. člena ter tretjega odstavka 6.a člena tega zakona se obdelujejo za vodenje in vzdrževanje centralnega registra hišnih živali ter za vodenje postopkov in odločanje v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja veterinarska merila skladnosti.

Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, in pristojne veterinarske organizacije pridobijo navedene osebne podatke od lastnikov psov in lastnikov drugih hišnih živali ter za potrebe preverjanja točnosti pridobljenih podatkov tudi iz centralnega registra prebivalstva.

Pristojne veterinarske organizacije lahko uporabljajo pridobljene osebne podatke za izvedbo postopkov, predpisanih s tem zakonom in z zakonom, ki ureja veterinarska merila skladnosti.

Posameznik lahko uveljavlja pravico do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki in popravka lastnih osebnih podatkov pri katerikoli pristojni veterinarski organizaciji ali upravnem organu, pristojnem za veterinarstvo. Pristojna veterinarska organizacija ob obisku lastniku ali skrbniku hišne živali na njegovo pisno zahtevo, podano na predpisanem obrazcu, posreduje podatke iz tretjega in četrtega odstavka 6. člena ter drugega odstavka 6.a člena tega zakona ob predhodnem preverjanju identitete.

Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, lahko pridobiva osebne podatke iz tretjega in šestega odstavka 6. člena ter tretjega odstavka 6.a člena iz centralnega registra prebivalstva tudi z neposrednim elektronskim dostopom ali s povezavo med centralnim registrom prebivalstva in centralnim registrom hišnih živali ter jih lahko vpogleda, prepíše ali izpiše in nadalje obdeluje v postopkih v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja veterinarska merila skladnosti.«.

3. člen

6. člen se spremeni tako, da se glasi:

»6. člen

Lastnik psa zagotovi, da je pes do dopolnjenega osmega tedna starosti označen na predpisan način.

Lastnik psa prijavi lastništvo psa v sedmih dneh od njegove pridobitve, lastnik psa mladiča iz lastne vzreje pa lastništvo prijavi pristojni veterinarski organizaciji najpozneje do dopolnjenega osmega tedna starosti mladiča.

Lastnik psa ob prijavi iz prejšnjega odstavka sporoči, veterinarska organizacija pa vnese v centralni register hišnih živali, naslednje podatke:

- o psu;
- o izvoru psa;
- da gre za pastirskega psa;
- osebno ime ali firmo, naslov prebivališča ali sedež, enotno matično številko občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO) ali matično številko pravne osebe (MŠ) ter telefonsko številko oziroma naslov elektronske pošte (v nadaljnjem besedilu: kontaktni podatki) lastnika psa oziroma za službene pse podatke o državnem organu;
- osebno ime, naslov prebivališča, EMŠO in kontaktne podatke fizične osebe, ki je v pravni osebi oziroma državnem organu določena kot skrbnik psa.

Lastnik psa sporoči:

- pristojni veterinarski organizaciji spremembo lastništva psa, pogin ali evtanazijo psa, če ni izvedena v pristojni veterinarski organizaciji;
- pristojni veterinarski organizaciji ali zavetišču pobeg ali odtujitev psa;
- pristojni veterinarski organizaciji status pastirskega psa.

Pristojna veterinarska organizacija in zavetišče podatke iz prejšnjega odstavka vneseta v centralni register hišnih živali.

Če je lastnik psa fizična oseba, se lahko v centralni register hišnih živali kot lastnik vpiše le oseba, ki je dopolnila 18 let, pri čemer se starost lastnika ugotavlja z vpogledom v osebni dokument. Če postane lastnik psa oseba, mlajša od 18 let, se v centralni register hišnih živali do njene polnoletnosti vpiše njen zakoniti zastopnik, ki je v tem času nosilec vseh pravic in obveznosti iz tega zakona.

Izvor psa se za pse, skotene v Republiki Sloveniji, izkazuje s številko mikročipa ali druge označitve

matere psa. Če je pes posvojen iz zavetišča, se kot izvor psa šteje zavetišče. Pri trgovanju, uvozu ali nekomercialnem premiku psa se izvor psa izkazuje s predpisanim dokumentom, ki žival spremlja. Skrbnik, ki ne more predložiti podatka o izvoru psa, mora psa oddati v zavetišče, ki ga obravnava kot zapuščeno žival.

Način označitve iz prvega odstavka tega člena in podrobnejše podatke o psu iz prve alineje tretjega odstavka tega člena, ki se vodijo v centralnem registru hišnih živali, ter obrazec za posredovanje podatkov iz osmega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za veterinarstvo (v nadaljnjem besedilu: minister).«.

4. člen

Za 6. členom se dodajo novi 6.a, 6.b, 6.c in 6.č člen, ki se glasijo:

»6.a člen

Lastništvo domače mačke se izkazuje z označitvijo mačke na predpisan način ter z vpisom mačke in lastnika v centralni register hišnih živali.

Lastnik mačke ob prijavi sporoči, veterinarska organizacija pa v centralni register hišnih živali vnese naslednje podatke:

- o mački;
- osebno ime ali firmo, naslov prebivališča ali sedež, enotno matično številko občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO) ali matično številko pravne osebe (MŠ) ter telefonsko številko oziroma naslov elektronske pošte (v nadaljnjem besedilu: kontaktni podatki) lastnika mačke;
- osebno ime, naslov prebivališča, EMŠO in kontaktne podatke fizične osebe, ki je v pravni osebi določena kot skrbnik mačke.

Lastnik mačke sporoči:

- pristojni veterinarski organizaciji spremembo lastništva mačke, pogin ali evtanazijo mačke, če ni izvedena v pristojni veterinarski organizaciji;
- pristojni veterinarski organizaciji ali zavetišču pobeg ali odtujitev mačke.

Pristojna veterinarska organizacija in zavetišče podatke iz prejšnjega odstavka vneseta v centralni register hišnih živali.

Način označitve iz prvega odstavka tega člena in podrobnejše podatke o mački iz prve alineje tretjega odstavka tega člena, ki se vodijo v centralnem registru hišnih živali, predpiše minister.

6.b člen

Vrste prostoživečih živalskih vrst, ki so po svoji naravi nevarne zaradi velikosti, neobvladljivosti, ki izločajo človeku nevarne strupe, in vrste živali, katerih zadrževanje v ujetništvu je z vidika zadovoljevanja njihovih etoloških potreb zahtevno, se določijo na seznamu prepovedanih vrst živali. Take živali lahko poseduje le živalski vrt, ki izpolnjuje pogoje po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave.

Če žival iz prejšnjega odstavka poseduje druga pravna oseba ali fizična oseba ali se taka žival najde, inšpektor za ohranjanje tako žival odvzame in jo odda v živalski vrt iz prejšnjega odstavka ali zunaj Republike Slovenije, če to ni mogoče, pa odredi usmrnitev.

Seznam prepovedanih vrst živali določi minister v soglasju z ministrom, pristojnim za ohranjanje narave.

Določbe tega člena se ne uporabljajo za posedovanje in ravnanje z živalmi v postopkih.

6.c člen

Fizične in pravne osebe lahko posedujejo živali živalskih vrst, ki so udomačene ali po svoji naravi niso nevarne zaradi velikosti, neobvladljivosti, ne izločajo človeku nevarnih strupov in niso posebno zahtevne za oskrbo ter so določene na seznamu dovoljenih vrst živali.

Seznam dovoljenih vrst živali določi minister v soglasju z ministrom, pristojnim za ohranjanje narave.

Na seznam iz prejšnjega odstavka se lahko dodatno uvrsti živalska vrsta, ki ni uvrščena na seznam prepovedanih vrst živali in za katero je mogoče dokazati:

1. da ta vrsta živali ne predstavlja posebne nevarnosti za življenje ali zdravje ljudi (zaradi agresivnosti, strupenosti, velikosti, neobvladljivosti ipd.);
2. da ta vrsta ne predstavlja tveganja za biodiverzitetu in ohranitev okolja, ker ne obstajajo znaki, da bi se osebk, ki iz ujetništva pobegnejo v naravo, lahko prilagodili in predstavljali nevarnost za biodiverzitetu ekološko nevarnost;
3. da je mogoče za živali te vrste enostavno zagotavljati dobrobit v smislu zagotavljanja ustreznih bivalnih pogojev ter oskrbe ob upoštevanju njihovih bistvenih fizioloških, etoloških in ekoloških potreb;
4. da je na voljo dovolj poljudnih podatkov (bibliografskih enot) o bivalnih pogojih in oskrbi osebkov te vrste v ujetništvu.

Pobudo za spremembo seznama dovoljenih vrst živali lahko poda pravna ali fizična oseba, ki pisni predlog s strokovno utemeljitvijo vseh točk iz tretjega odstavka tega člena pošlje na ministrstvo, pristojno za veterinarstvo, ki prejeto pobudo pošlje v mnenje strokovnemu svetu za zaščito živali.

Mnenje strokovnega sveta vsebuje oceno okoliščin iz vseh točk iz tretjega odstavka tega člena in mnenje o primernosti uvrstitve vrste na seznam dovoljenih vrst živali.

O negativnem mnenju strokovnega sveta za zaščito živali ministrstvo, pristojno za veterinarstvo, seznanja pobudnika. Vsebina mnenja se objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

6.č člen

Živali, ki niso na seznamu iz 6.b ali 6.c člena tega zakona, lahko poleg živalskega vrta poseduje tudi:

- živalskemu vrtu podoben prostor, ki izpolnjuje pogoje po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave;
- pravna ali fizična oseba, ki poseduje in uporablja te živali v skladu s predpisi, ki urejajo divjad in lovstvo.

Če žival iz prejšnjega odstavka poseduje druga pravna ali fizična oseba ali je taka žival najdena, inšpektor, pristojen za ohranjanje narave, tako žival odvzame in jo odda fizični ali pravni osebi iz prejšnjega odstavka ali zunaj Republike Slovenije, če to ni mogoče, pa odredi usmrnitev.

Določbe tega člena se ne uporabljajo za posedovanje in ravnanje z živalmi v postopkih.«.

5. člen

Za 7. členom se doda nov 7.a člen, ki se glasi:

»7.a člen

Skrbniki živali in osebe, ki pri opravljanju dejavnosti, povezanih z živalmi, prihajajo z njimi v neposreden stik, morajo imeti osnovno znanje o potrebah živali glede vode, hrane, primerne okolja, vrsti značilnega obnašanja ter o predpisih glede dobrobiti in zaščite živali (v nadaljnjem besedilu: osnovno znanje o živalih).

Skrbniki živali osnovno znanje o živalih pridobijo na kakršen koli formalen ali neformalen način (formalna izobrazba, odprto učno okolje, predavanja, seminarji, poljudno strokovna literatura o oskrbi živali).

Skrbniki rejnih živali osnovno znanje o živali pridobijo na način iz prejšnjega odstavka, razen kadar je usposabljanje predpisano s posebnim predpisom.

Osebe, ki pri opravljanju dejavnosti, povezanih z živalmi, prihajajo z njimi v neposreden stik, osnovno znanje o živalih pridobijo na usposabljanjih, za katera upravni organ, pristojen za veterinarstvo, potrdi program in izvajalca. Udeleženci po opravljenem usposabljanju opravijo izpit in pridobijo potrdilo o opravljenem usposabljanju, ki velja deset let.

Ne glede na drugi, tretji in četrti odstavek tega člena se za osebe, ki so uspešno zaključile izobraževanje po učnih programih, v katere so bile vključene vsebine iz prvega odstavka tega člena na poklicnih, srednjih visokošolskih strokovnih ali univerzitetnih programih izobraževanja, šteje, da imajo že pridobljeno osnovno znanje o živalih, razen če posebni predpis ne določa drugače.

Skrbnik živali, ki mu je s pravnomočno odločbo ugotovljena kršitev določb prejšnjega člena ali mu je odvzeta ena ali več živali zaradi zaščite njihove dobrobiti, pa želi posedovati žival, mora pridobiti osnovno znanje o živalih na usposabljanju iz četrtega odstavka tega člena

Usposabljanja iz četrtega odstavka tega člena izvajajo pravne ali fizične osebe, ki so registrirane za dejavnost izobraževanja in izpolnjujejo pogoje glede strokovne usposobljenosti predavateljev, glede prostorov in opreme ter predložijo program usposabljanja, ki ga odobri upravni organ, pristojen za veterinarstvo. O izvedenih usposabljanjih vodijo evidenco, ki vsebuje naslednje podatke o udeležencih usposabljanj: osebno ime, naslov prebivališča, datum rojstva, vrsto in vsebino usposabljanja ter datum usposabljanja in zaporedno številko potrdila o opravljenem usposabljanju.

Osebni podatki iz prejšnjega odstavka tega člena se obdelujejo za vodenje in vzdrževanje evidence o izvedenih usposabljanjih, usposobljenih osebah in za odločanje v skladu s tem zakonom ter se hranijo za obdobje veljavnosti potrdila o opravljenem usposabljanju.

Podrobnejše vsebine programov usposabljanj, pogoje za predavatelje in podrobnejše vsebine glede evidenc o izvedenih usposabljanjih predpiše minister.

Določbe tega člena se ne uporabljajo za osebe iz 20.b člena tega zakona ter za vodnike in konjenike oziroma skrbnike psov in konj državnih organov, ki osnovno znanje pridobijo v specialnih programih usposabljanja v državnih organih.«.

6. člen

V 10. členu se za dosedanjim drugim odstavkom doda nov, tretji odstavek, ki se glasi:

»Pri oglaševanju psov za namen prodaje ali drugačnega načina spremembe lastništva mora ponudnik oglasa navesti podatke o označitvi oglaševanega psa ali podatke o izvoru v skladu s sedmim odstavkom 6. člena tega zakona za mladiče, mlajše od osmih tednov. Ponudnik oglaševalskega prostora mora pri objavi oglasov preveriti, ali ponudnik oglasa navaja predpisane podatke.«.

7. člen

Za 11. členom se doda nov, 11.a člen, ki se glasi:

»11.a člen

Nevaren pes je pes, ki ogroža okolico zaradi svoje neobvladljivosti ali kaže napadalno vedenje do

človeka ali je ugriznil človeka oziroma žival.

Ne glede na prejšnji odstavek se za nevarne pse ne štejejo:

- službeni psi državnih organov, katerih ugriz je posledica izvajanja službene dolžnosti;
- pastirski psi, katerih ugriz se zgodi v času varovanja črede ali tropa na označenem ograjenem pašniku;
- pastirski psi, katerih ugriz se zgodi v času varovanja črede ali tropa na označenem neograjnem pašniku, kjer je čreda s pastirskim psom pod neposrednim nadzorom pastirja;
- pastirski psi, katerih ugriz se zgodi v času premeščanja črede ob prisotnosti pastirja;
- psi, katerih ugriz je posledica nedovoljenega vstopa osebe v objekt ali na ograjeno zemljišče, ki je na vhodih označeno z opozorilnim znakom;
- psi, katerih ugriz je posledica ravnanja z njimi med veterinarskimi posegi;
- psi, ki še niso dopolnili šest mesecev in so v tem obdobju ugriznili enkrat, datum skotitve psa pa je bil vnesen v centralni register hišnih živali že pred ugrizom.

Uradni veterinar v primerih iz prvega odstavka tega člena v upravnem postopku ugotovi, da je pes nevaren, in ga v centralnem registru hišnih živali označi za nevarnega. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.«.

8. člen

V 15. členu se v prvem odstavku dvajseta alineja spremeni tako, da se glasi:

»- oddaja več kot enega psa letno, ki ne izhaja iz lastne vzreje, za denarno nadomestilo;«.

Za dvaindvajseto alinejo se pika nadomesti s podpičjem in se doda nova, triindvajseta alineja, ki se glasi:

» – privezovanje psov.«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so dovoljena naslednja ravnanja:

- a) odlov živali v skladu s predpisi, ki urejajo lovstvo in ribištvo;
- b) odvzem živali iz narave v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, lovstvo in ribištvo;
- c) sokolarjenje v skladu s predpisi o lovstvu;
- č) začasno zadrževanje avtohtonih vrst prostoživečih živali v ujetništvu z namenom doselitve ali ponovne naselitve te vrste v naravno okolje;
- d) streljanje gojene divjadi v oborah, kadar živali ni mogoče fiksirati z namenom zakola oziroma bi to dejanje ogrožalo varstvo in zaščito ljudi oziroma živali;
- e) omama, anestezija ali usmrnitev nevarnih živali, če je to povezano z varstvom in zaščito ljudi ali živali;
- f) oddaja psa, ki ni iz lastne vzreje, za denarno nadomestilo, če gre za psa iz zavetišča, za psa v lasti državnih organov;
- g) uporaba povodca oziroma privezovanje psov zaradi zagotavljanja nadzora in fizičnega varstva na javnih mestih, zaradi oskrbe, zdravljenja ali šolanja, med vadbo v okviru tekmovanj, lova ali drugih dejavnosti, v katerih je pes udeležen, za počitek ali prenočitev na potovanju ali pri bivanjih na območjih, kjer je vstop psom prepovedan;
- h) privezovanje psov na vodoravno vodilo, ki je dolgo najmanj pet metrov in je najmanj dva metra nad tlemi, s privezom, ki psu omogoča najmanj štiri metre gibanja v obe stranski smeri od vodoravnega vodila.«.

9. člen

V 26. členu se v prvem odstavku 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. iz veterinarske presoje izhaja, da je žival v agoniji, neozdravljivo bolna, ima poškodbo večje stopnje ali nepopravljivo motnjo v obnašanju, ki ji povzroča trpljenje;«.

12. točka se črta.

Dosedanje 13. do 21. točka postanejo 12. do 20. točka.

Dosedanja 22. točka, ki postane 21. točka, se spremeni tako, da se glasi:

»21. odvzete ali najdene živali iz 6.b in 6.č člena tega zakona, za katere ni mogoče zagotoviti bivanja in namestitve pod predpisanimi pogoji;«

V drugem odstavku se za besedo »volne« črta vejica in besedilo »kože, krzna«.

10. člen

V drugem, tretjem, četrtem in petem odstavku 26. a člena, tretjem odstavku 26.c člena in petem odstavku 28. člena se besedilo »centralni register psov« v vseh sklonih nadomesti z besedilom »centralni register hišnih živali« v vseh sklonih.

11. člen

V 29. členu se za prvim odstavkom doda novi drugi odstavek, ki se glasi:

»Zavetišče po najdbi označene zapuščene živali preveri lastništvo v registru hišnih živali in v 24 urah obvesti lastnika najdene živali na kontaktne podatke, ki so navedeni v registru.«.

12. člen

31. člen se spremeni tako, da se glasi:

»31. člen

Vse stroške v zvezi z zapuščeno živaljo plača dotedanji skrbnik živali, če ni s predpisi določeno drugače. Če skrbnik živali ni znan oziroma če lastnika živali ni mogoče ugotoviti, krije stroške imetnik zavetišča oziroma občina, kjer je žival najdena, če ni zagotovila zavetišča.

Zapuščena žival se namesti v zavetišče na območju občine, kjer je bila najdena, oziroma v zavetišče, ki zanjo izvaja javno službo oskrbe zapuščenih živali.

Če je občina zagotovila predpisano število mest za zapuščene živali, vendar zavetišče zapuščenih živali ne more sprejeti, uradni veterinar odredi namestitev živali v drugo najbližje zavetišče na stroške zavetišča, ki živali ne more sprejeti.

Imetnik zavetišča, ki žival odda, lahko zaračuna novemu skrbniku pavšalni znesek za oskrbo živali v skladu s cenikom zavetišča.

Stroške odlova, prevoza, veterinarskega pregleda in veterinarske oskrbe, označitve, sterilizacije in kastracije ter dnevne oskrbe za prvih 30 dni v zavetišču krije občina.

Po 30. dnevu od namestitve krije nadaljnje stroške dnevne oskrbe živali imetnik zavetišča, v katerem je žival nameščena.

V primerih iz tretjega odstavka tega člena:

- krije stroške za prvih 30 dni občina, za katero izvaja javno službo oskrbe zapuščenih živali zavetišče, ki živali ne more sprejeti;
- po 30. dnevu krije stroške imetnik zavetišča, ki živali ne more sprejeti.

Če zapuščene živali ni mogoče oddati, po 120 dneh od dneva, ko je bila nameščena v zavetišče, stroške dnevne oskrbe živali krije Republika Slovenija.

Stroški dnevne oskrbe živali obsegajo zagotavljanje potreb po hrani, vodi in ustrezno veterinarsko oskrbo.

Podrobnejša merila za izračun stroškov iz petega in devetega odstavka tega člena predpiše minister.

Stroški dnevne oskrbe živali ne smejo presegati dejanskih stroškov, ki izhajajo iz meril za oblikovanje stroškov. Cenik zavetišča potrdi upravni organ, pristojen za veterinarstvo.«.

13. člen

Za 31. členom se doda nov 31.a člen, ki se glasi:

»31.a člen

Občina lahko zagotavlja sofinanciranje izvajanja kastracij in sterilizacij lastniških živali ter drugih ukrepov za zagotavljanje varnega okolja občanom v zvezi z zapuščenimi živalmi ter za spodbujanje odgovornega lastništva hišnih živali.«.

14. člen

Za 32. členom se doda nov 32.a člen, ki se glasi:

»32.a člen

Ne glede na določbe tega poglavja zavetišče zdrave, sterilizirane ali kastrirane ter označene prostoživeče mačke vrne v okolje v 14 dneh po namestitvi v zavetišče, če jih ni mogoče oddati.

Minister določi podrobnejše pogoje ravnanja s prostoživečimi mačkami v zavetišču.«.

15. člen

V 38. členu se v drugem odstavku za drugo alinejo doda nova tretja alineja, ki se glasi:

» - daje mnenja o primernosti uvrstitve vrste živali na seznam dovoljenih vrst živali v skladu s 6.c členom tega zakona na zahtevo pristojnega organa;«.

Dosedanja tretja alineja postane četrta alineja.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Strokovni svet za zaščito živali lahko zaprosi za mnenje tudi druge strokovnjake.«.

Dosedanji tretji in četrti odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

16. člen

V 43. členu se za četrto alinejo doda nova peta alineja, ki se glasi:

»– odrediti usposabljanje iz četrtega odstavka 7.a člena tega zakona;«.

Dosedanje peta do petnajsta alineja postanejo šesta do šestnajsta alineja.

Dosedanja dvanajsta alineja, ki postane trinajsta alineja, se spremeni tako, da se glasi:

»– odrediti plačilo stroškov v zvezi z zapuščeno živaljo skrbniku ali zavetišču oziroma občini, če ni zagotovila zavetišča. Stroški oskrbe za odvzeto žival se založijo iz proračuna Republike Slovenije do pravnomočnosti odločbe o odvzemu živali;«.

Dosedanji trinajsta in štirinajsta alineja postaneta štirinajsta in petnajsta alineja.«.

17. člen

V prvem odstavku 45. člena se v napovednem stavku za besedilom »pravna oseba« doda vejica in se besedilo »ali samostojni podjetnik posameznik« nadomesti z besedilom »samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost«.

V 4. četrti točki se beseda »enaindvajsete« nadomesti z besedo »triindvajsete«.

5. točka se črta.

Dosedanje 6. do 18. točka postanejo 5. do 17. točka.

V drugem odstavku se za besedilom »podjetnika posameznika« doda besedilo »ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost«.

V tretjem odstavku se besedilo »centralnega registra psov« nadomesti z besedilom »centralnega registra hišnih živali«.

18. člen

V prvem odstavku 46. člena se v napovednem stavku za besedilom »pravna oseba« doda vejica in se besedilo »ali samostojni podjetnik posameznik« nadomesti z besedilom »samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost«.

V drugem odstavku se za besedilom »podjetnika posameznika« doda besedilo »ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost«.

19. člen

46.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»46.a člen

Z globo od 800 do 33.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki:

1. kot lastnik psa ne zagotovi označitve psa v skladu s prvim odstavkom 6. člena tega zakona;
2. kot lastnik psa ne prijavi lastništva psa v predpisanem roku v skladu z drugim odstavkom 6. člena tega zakona;
3. kot lastnik psa ne posreduje predpisanih podatkov ob prijavi psa v skladu s tretjim odstavkom 6. člena tega zakona;
4. kot pristojna veterinarska organizacija ne vnese predpisanih podatkov ob prijavi psa v skladu s

tretjim odstavkom 6. člena tega zakona;

5. kot lastnik psa ne javi spremembe lastništva, pogina ali evtanazije psa, odtujitve ali pobega psa v skladu s četrnim odstavkom 6. člena tega zakona;

6. kot pristojna veterinarska organizacija ali kot zavetišče v nasprotju s petim odstavkom 6. člena tega zakona v register hišnih živali ne vnese spremembe lastništva, pogina ali evtanazije psa, odtujitve ali pobega psa;

7. poseduje žival s seznama prepovedanih vrst živali in ne gre za živalski vrt, ki izpolnjuje pogoje po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave (prvi odstavek 6.b člena zakona);

8. poseduje žival, ki ni na seznamu prepovedanih vrst živali niti na seznamu dovoljenih vrst živali, pa ne gre za osebe iz prvega odstavka 6.č člena tega zakona (prvi odstavek 6.č člena zakona);

9. kot skrbnik ne zagotovi katerega od pogojev iz prvega odstavka 7. člena tega zakona;

10. kot skrbnik ne zagotavlja postopkov za preprečevanje napak v reji, ki povzročajo tehnopatije in motnje v obnašanju (drugi odstavek 7. člena zakona);

11. kot oseba, ki pri opravljanju dejavnosti, povezanih z živalmi, prihaja z njimi v neposreden stik, ne pridobi osnovnega znanja o živalih na predpisanem usposabljanju (četrti odstavek 7.a člena zakona);

12. kot izvajalec usposabljanje iz četrtega odstavka 7.a člena tega zakona nima potrjenega programa usposabljanja (sedmi odstavek 7.a člena zakona);

13. kot izvajalec usposabljanja iz četrtega odstavka 7.a člena tega zakona ne vodi evidence v skladu sedmim odstavkom 7.a člena tega zakona;

14. ne zagotovi ločene namestitve bolnih, poškodovanih ali onemoglih živali (drugi odstavek 8. člena zakona);

15. prodaja, odda ali podari hišno žival v nasprotju z 10. členom tega zakona;

16. kot skrbnik ne zagotovi osamitve, kontracepcije, sterilizacije ali kastracije živali v skladu s prvim odstavkom 11. člena tega zakona;

17. kot skrbnik ne zagotovi ustrezne vzgoje in šolanja oziroma drugih ukrepov in je žival nevarna okolici (drugi odstavek 11. člena zakona);

18. kot skrbnik na javnem mestu ne zagotovi fizičnega varstva psa, tako, da je ta na povodcu (tretji odstavek 11. člena zakona);

19. ravna v nasprotju s prvim odstavkom 20.b člena tega zakona;

20. kot izvajalec usposabljanja izvaja usposabljanja v nasprotju s tretjim odstavkom 20.b člena tega zakona;

21. kot imetnik zavetišča ne poroča najmanj dvakrat letno o opravljenih nalogah lokalni skupnosti, za katero izvaja javno službo ter enkrat letno upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo (četrti odstavek 28. člena zakona);

22. kot imetnik zavetišča zaračuna novemu skrbniku pavšalni znesek, ki ni v skladu s cenikom zavetišča (četrti odstavek 31. člena zakona).

Z globo od 800 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba lokalne skupnosti, če lokalna skupnost ne zagotavlja oskrbe zapuščenih živali v skladu s 27. členom tega zakona.

Z globo od 400 do 1.600 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

Z globo od 200 do 400 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.«.

20. člen

Za 46.a členom se doda nov 46.b člen, ki se glasi:

»46.b člen

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

21. člen

Ne glede na določbe spremenjenega prvega in drugega odstavka 6. člena zakona lastniki psov, ki so ob uveljavitvi tega zakona starejši od osmih tednov in mlajši od treh mesecev, zagotovijo označitev psa v skladu s prvim odstavkom 6. člena Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg in 90/20).

22. člen

Fizična ali pravna oseba, ki ob začetku uporabe 6.b člena zakona poseduje žival živalske vrste, ki je uvrščena na seznam prepovedanih vrst živali, lahko poseduje to žival do njene naravne smrti, če v šestih mesecih:

- zagotovi označitev živali in deponiranje odvzetega materiala za molekularno gensko analizo;
- prijavi označeno žival upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo, ki žival vpiše v centralni register hišnih živali ter
- zagotovi izpolnjevanje predpisanih bivalnih razmer in oskrbo v skladu s predpisom, ki ureja bivalne razmere in oskrbo živali prostoživečih vrst v ujetništvu.

Ob prijavi iz druge alineje prejšnjega odstavka se sporoči naslednje podatke:

- o vrsti, spolu in starosti živali;
- osebno ime ali firmo, naslov prebivališča ali sedež, enotno matično številko občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO) ali matično številko pravne osebe (MŠ) ter telefonsko številko oziroma naslov elektronske pošte (v nadaljnjem besedilu: kontaktni podatki) lastnika.

Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena označitev ni potrebna, če je žival že označena v skladu s predpisom, ki ureja označevanje živali prostoživečih vrst v ujetništvu.

V primeru neizpolnjevanja pogojev iz prvega odstavka tega člena se z živaljo po izteku roka ravna v skladu z drugim odstavkom 6.b člena zakona.

Če imetnik živali iz prvega odstavka tega člena ne želi več posedovati, jo lahko proda ali odda živalskemu vrtu ali zunaj Republike Slovenije, o prodaji ali drugi spremembi lastništva pa mora obvestiti upravni organ, pristojen za veterinarstvo.

23. člen

Fizična ali pravna oseba, ki ob začetku uporabe 6.č člena zakona ne izpolnjuje pogojev iz prvega odstavka 6.č člena zakona in poseduje žival ali živali živalskih vrst, ki niso uvrščene na seznam dovoljenih vrst živali ali na seznam prepovedanih vrst živali, lahko poseduje te živali do njihove naravne smrti, če v šestih mesecih:

- zagotovi označitev živali;

- prijavi označeno žival upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo, ki žival vpiše v centralni register hišnih živali ter
- zagotovi izpolnjevanje predpisanih bivalnih razmer in oskrbo v skladu s predpisom, ki ureja bivalne razmere in oskrbo živali prostoživečih vrst v ujetništvu.

Ob prijavi iz druge alineje prejšnjega odstavka se sporoči naslednje podatke:

- o vrsti, spolu in starosti živali;
- osebno ime ali firmo, naslov prebivališča ali sedež, enotno matično številko občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO) ali matično številko pravne osebe (MŠ) ter telefonsko številko oziroma naslov elektronske pošte (v nadaljnjem besedilu: kontaktni podatki) lastnika.

Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena označitev ni potrebna, če je žival že označena v skladu s predpisom, ki ureja označevanje živali prostoživečih vrst v ujetništvu.

V primeru neizpolnjevanja pogojev iz prvega odstavka tega člena se z živalmi po izteku roka ravna v skladu z drugim odstavkom 6.č člena zakona.

Če imetnik živali iz prvega odstavka tega člena ne želi več posedovati, jo lahko proda ali odda živalskemu vrtu, osebam iz prvega odstavka 6.č člena tega zakona ali zunaj Republike Slovenije, o prodaji ali drugi spremembi lastništva pa mora obvestiti upravni organ, pristojen za veterinarstvo.

24. člen

Ne glede na 21. in 22. člen tega zakona, smejo osebe, ki imajo ob uveljavitvi tega zakona veljavno dovoljenje za gojitev v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, gojiti te živali do izteka veljavnosti dovoljenja za gojitev oziroma najdlje pet let po uveljavitvi tega zakona.

25. člen

Občine zagotovijo izvajanje javne službe v skladu z drugim odstavkom 31. člena tega zakona najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

26. člen

Postopki glede zapuščenih hišnih živali, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo v skladu z Zakonom o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg in 90/20).

27. člen

Minister izda predpise iz 5.a člena, spremenjenega 6. člena, 6.a člena, 7.a člena, spremenjenega 31. člena in 32.a člena zakona v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za ohranjanje narave, izda predpisa iz 6.b in 6.c člena zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

28. člen

Določbe 6.b, 6.c, 6.č in 7.a člena zakona ter določbe 7. in 8., 11., 12., 13. in 14. točke 46.a člena zakona se začnejo uporabljati osemnajst mesecev od uveljavitve tega zakona.

Določba nove triindvajsete alineje 15. člena zakona in določba 4. točke prvega odstavka 45. člena zakona v delu, ki se nanaša na triindvajseto alinejo 15. člena zakona, se začneta uporabljati 1. januarja 2023.

29. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Člen, ki vsebuje definicije, se dopolnjuje z izrazom (pastirski pes). Opredelitev nevarnega psa se kot definicija črta in se natančneje določi kdaj pes postane nevaren v dopoljenih materialnih določbah. Kateri psi se obravnavajo kot pastirski psi, je treba definirati zaradi umestitve pastirskega psa kot izjeme v člen o nevarnih psih. Hišne živali so običajno živali, ki jih ima posameznik v gospodinjstvu zaradi druženja. Veljavna definicija določa kot hišne živali tiste vrste živali, ki so običajne in pogoste živali, namenjene družbi človeka. To so psi, domače mačke, mali glodavci, sobne ptice, terarijske in akvarijske živali ter druge živali, ki jih imajo ljudje za družbo. Med druge živali sodijo tudi nekatere prostoživeče vrste živali, ki niso namenjene prikazovanju javnosti. Zaradi nove opredelitve, katere prostoživeče vrste živali so dovoljenje za posedovanje, se spreminja definicija zapuščenih živali.

Definicija nevarnega psa se premika v novi 11.a člen, v definicijah ostaja definicija nevarne živali, ki ji je dodan še vidik strupenosti. Take živali morajo biti z že veljavno ureditvijo (veljavni 11. člen Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13, uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg in 90/20) ali vzgojene ali šolane, da niso nevarne okolici zaradi neobvladljivosti, ali pa mora skrbnik take nevarne živali (ki je take vrste, da je po sami naravi ni mogoče vzgojiti ali izšolati v smislu doseganja obvladljivosti) zagotoviti druge ukrepe. Z drugimi ukrepi je mišljeno, da žival ne more pobegniti v okolje (ustrezno varovanje – ograje, ograde, ključavnice na terariju ipd.).

Definicije dopolnjujemo z izrazom prostoživeče mačke, ki se nanaša na domače mačke, ki živijo prosto v okolju neodvisno od človeka in so posledica nenadzorovanega razmnoževanja lastniških mačk ali zapuščenih mačk, ki nimajo lastnikov in živijo prosto v okolici.

V zakonu se izraz obredni zakol ne pojavi, ker so bile določbe, ki so se nanašale na obredni zakol spremenjene že v prejšnjih novelah zakona. Zato se izraz črta.

K 2. členu

Veljavni zakon v 6. členu določa obveznost označitve in prijave psa ter ureja upravljanje centralnega registra psov. Z novim členom ločujemo določbe, ki urejajo centralni register psov, od določb, ki govorijo o označevanju in prijavi psov in označevanju in prijavi mačk. S to določbo obstoječi register psov preimenujemo v centralni register hišnih živali in s tem urejamo pravno podlago za vpis mačk v centralno bazo podatkov. Z dopolnjeno določbo v novem členu določamo, da centralni register hišnih živali ni javni register. Tako opredelitev omogoča 169. člen Zakona o kmetijstvu, ki določa, da so podatki o vrsti in obsegu dejavnosti, podatki o imenu, priimku oziroma nazivu in naslovu oziroma sedežu zavezancev za vpis v zbirke podatkov iz drugega odstavka 140. člena tega zakona javni, če zakon ne določa drugače. Zakon o kmetijstvu s to določbo omogoča javno objavo osebnih podatkov lastnikov hišnih živali, ker v Zakonu o zaščiti živali do zdaj ni bilo določeno, da register hišnih živali (prej centralni register psov) ni javna zbirka oziroma javni register. To je v nasprotju z Zakonom o varstvu osebnih podatkov in Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L št. 119 z dne 4. 5. 2016), saj za javno objavo teh osebnih podatkov ni javnega interesa, lastništvo psa ali mačke pa ni dejavnost (kot na primer prireja mleka, mesa), v okviru katere lahko kmetje dajejo na trg proizvode. V predlog spremembe je dodana možnost, da veterinarske organizacije vpogledajo in uporabijo podatke odločanje v zvezi z nalogami, predpisanimi v Zakonu o zaščiti živali in Zakonu o veterinarskih merilih skladnosti. Predlog veterinarskim ambulantam tudi omogoča, da na zahtevo lastnika živali, vpisane v centralni register hišnih živali, izpišejo podatke, ki se nanašajo nanj in njegove živali. S to določbo se lastniku živali omogoči, da vse informacije pridobi na enem mestu ter da mu ni treba za izpis in informacije o lastnih podatkih zaprositi upravljalca baze podatkov. Ker pa 24. člen ZVOP nalaga varovanje osebnih podatkov (OP), ki vključuje sledljivost obdelave OP, aplikacija CRPsi beleži vsako aktivnost obdelovalca (vnos sprememb). Pri posredovanju podatkov lastniku živali se bo pojavila nova situacija, ko ne bo šlo za aktivnost v smislu sprememb ali vnosa podatkov, zato bo v tem primeru zabeležen le vpogled. Ker mora veterinar ob pozivu informacijskega pooblaščenca, zakaj je podatke obdeloval, posredovati pravno podlago za vpogled, je namen predpisanega obrazca olajšati delo veterinarju, ki bi podpisan obrazec shranil za morebitno poznejše dokazovanje namena obdelave.

K 3. členu

Določba opredeljuje obveznost označitve in registracije psa do osmega tedna starosti. Nadalje določba opredeli kdo mora zagotoviti označitev in prijavo, kateri podatki se ob prijavi sporočijo, kam in kdo prijavi opravi. V tem delu se nove določbe spreminjajo že veljavne ureditve. Osebni podatki, ki jih mora sporočiti lastnik psa vključujejo tudi EMŠO, ki je potrebna za identifikacijo lastnika v zvezi z nadzornimi postopki v zvezi z nevarnimi psi in drugimi. Zaradi preprečevanja oziroma omejevanja preprodaje psov in ilegalne trgovine s psi se obveznost, da je lastnik pasjega mladiča dolžan vse pasje mladiče, ki se skotijo v Republiki Sloveniji, označiti do tretjega meseca starosti spreminja na označitev do osmega tedna starosti, torej še v leglu, saj je dovoljeno mladiča odvzeti od matere po dopolnjenem osmem tednu starosti. Pri tem je mogoče takoj preveriti upoštevanje veljavnih določb zakona glede preobremenjevanja psic in preprodaje psov.

Določbe predlagane spremembe uvajajo tudi evidentiranje skrbnika psa, ki je lahko le fizična oseba, ki dejansko skrbi za psa, kadar je pes last pravne osebe. Določbe predlagane spremembe ob uvedbi definicije, da je pastirski pes, vzgojen za varovanje tropa ali črede, prisoten ob tropu ali čredi na pašniku in vpisan v centralni register hišnih živali kot pastirski pes, dopolnjujejo obveznost lastnika psa, da ob prijavi psa predloži izjavo, da je namen psa varovanje črede in da se kot pastirski pes vpiše v register.

Namen predlagane določbe, da skrbnik, ki ne predloži podatka o izvoru psa, odda psa v zavetišče, je izrecno opredeliti najdeno žival, ki ni označena in sledljiva, kot zapuščeno, saj so za zapuščene živali predpisani postopki ravnanja z namenom varovanja zdravja ljudi in živali pred boleznimi. Ker je cilj zakona določiti pravila odgovornega ravnanja z živalmi, menimo, da ta določba kot eden izmed ukrepov za zmanjševanje ilegalne trgovine skrbi tudi za zaščito in dobrobit živali, vključenih v tovrstne neprimerne prakse. Taki psi, ki izvirajo iz t. i. pasjih tovarn, so običajno gojeni v obžalovanja vrednih pogojih, prodajajo se premladi in necepljeni, kar lahko ogrozi javno zdravje in zdravje živali ter varstvo potrošnikov, saj je izredno težko ali nemogoče izslediti izvor takih psov ali mačk. Ker želimo zmanjšati povpraševanje po takih psih, smo predlagali več med seboj povezanih določb, ki bodo pomagale pri prepoznavanju ponudbe psov iz neustreznih rej, zmanjševanju povpraševanja po takih psih ter pri prevzemanju odgovornosti in stroškov ob neodgovornem ravnanju.

K 4. členu

S tem členom se v besedilo veljavnega zakona dodajajo štirje novi členi. Prvi člen ureja označevanje mačk, drugi trije členi pa omejujejo posedovanje določenih vrst živali.

Označevanje mačk je eden izmed osnovnih korakov k odgovornemu lastništvu. Odgovorno lastništvo je pogoj za zmanjševanje števila zapuščenih mačk v Sloveniji, zato nova določba vpeljuje označevanje mačk ter vpis mačke in njenega lastnika v centralno bazo podatkov. Navedena določba opredeljuje zbiranje podatkov o mački in njenem lastniku, način prijave mačke v centralni register hišnih živali in obveznost sporočanja sprememb o mački in lastništvu mačke, če je mačka vpisana v centralni register hišnih živali.

Predlagane določbe novih 6.b, 6.c in 6.č člena uvajajo omejitve posedovanja t. i. eksotičnih živali. Določbe napovedujejo sprejetje izvršilnega predpisa, v katerem bo določen seznam dovoljenih vrst živali, ki jih lahko posedujejo vsi posamezniki, ter sprejetje izvršilnega predpisa, v katerem bo določen seznam prepovedanih vrst živali, ki jih zaradi svoje velikosti ali teže, agresivnosti do človeka, strupenosti, invazivnosti ali zahtevnosti za oskrbo lahko posedujejo le živalski vrtovi, ki izpolnjujejo predpise o živalskih vrtovih.

Predlagana omejitev posedovanja določenih vrst prostoživečih živali je utemeljena, saj z vidika ustreznosti bivalnih in oskrbovalnih razmer, potrebnih znanj za ravnanje z določenimi vrstami prostoživečih vrst, varstva prostoživečih vrst ter z vidika varnosti ljudi, ni dopustno, da bi ljudje – posamezniki, ki niso vezani na izvajanje dejavnosti – posedovali osebke določenih vrst eksotičnih živali (npr. opice, sloni, velike mačke, veliki plazilci, strupene živali) v ujetništvu za zasebne namene (za družbo). Zagotavljanje primernih bivalnih razmer in dobrobiti pri zadrževanju v ujetništvu za take živali zahteva veliko posebnega znanja za oskrbo in ravnanje z njimi. Nemalokrat bi bilo treba z različnimi ukrepi zagotoviti tudi varnost za ljudi (npr. ločitev od bivalnega okolja ljudi). Poleg tega z vidika varovanja dobrobiti teh živali in preprečevanja nelegalnih trgovskih praks pomeni omejitev tudi zmanjševanje tveganja za odvzemanje živali iz narave in trgovino z njimi ter zmanjševanje tveganja za ogrožanje naravnih populacij.

Hkrati določamo tudi dovoljene vrste živali, kamor sodijo tiste vrste, ki so običajne in pogoste živali, namenjene družbi, varstvu ali pomoči ljudem, oziroma jih človek uporablja v gospodarske namene. Dovoljene so udomačene vrste živali, ki so bile selektivno vzrejene in genetsko prilagojene življenju ob človeku in se genetsko razlikujejo od divjih prednikov ali divjih sorodnikov. Poleg udomačenih vrst se lahko na seznam dovoljenih živali vključijo tudi nekatere prostoživeče vrste živali, katerih populacije v naravi niso ogrožene, niso invazivne vrste, ne gre za ljudem nevarne živali, in so glede oskrbe nezahtevne v smislu, da je znanje o načinih ustrezne oskrbe dovolj razširjeno in dostopno.

Vse druge vrste prostoživečih živali, ki niso na seznamu dovoljenih vrst ali na seznamu prepovedanih vrst, lahko posedujejo posamezniki, ki izpolnjujejo dodatne zahteve v smislu zagotavljanja virov in usposobljenosti. Te dodatne zahteve so že določene s predpisi, ki urejajo pogoje za zadrževanje prostoživečih živali v ujetništvu in tako je dovoljeno posedovanje osebam, ki izpolnjujejo pogoje za živalskim vrtovom podobne prostore pa tudi osebam, ki izpolnjujejo pogoje za posedovanje in uporabo določenih vrst živali v skladu s predpisi, ki urejajo divjad in lovstvo. Slednja izjema je namenjena predvsem ohranjanju sokolarstva, ki je bilo 2010 vpisano na UNESCO-v seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

K 5. členu

Nov člen uvaja določbo, s katero se določa, da morajo imeti skrbniki in osebe, ki ob izvajanju dejavnosti prihajajo v neposreden stik z živalmi, znanje o osnovnih potrebah živali glede vode, hrane primernega okolja, obnašanja in fiziologije tistih vrst živali, s katerimi prihajajo v stik ali za njih skrbijo, ter tudi osnovna znanja o predpisanih ravnanjih z živalmi.

Za skrbnike živali način pridobivanja in dokazovanja temeljnih znanj ni predpisan, temveč velja, da so si pridobili temeljna znanja, če ustrezno skrbijo za svoje živali oziroma ustrezno ravnaajo z njimi. V primeru ugotovljenih kršitev predpisanih ravnanj se skrbniku, ki je kršil določbe 7. člena tega zakona, odredi usposabljanje za pridobitev temeljnih znanj.

Osebe, ki prihajajo v neposreden stik z živalmi (npr. vozniki živih živali, osebje v klavnicah, nosilci dejavnosti hotelov za hišne živali, oskrbniki v zavetiščih za zapuščene živali), pa se morajo usposobiti o temeljnih znanjih na predpisanih usposabljanjih.

Evropski predpisi na področju rejnih živali, prevoza in zakola že zahtevajo usposobljenost rejcev, organizatorjev prevoza in vseh, neposredno udeleženih pri postopkih zakola živali za prehrano ljudi. Ta člen uvaja pravno podlago za že na ravni EU predpisane zahteve po usposobljenosti za vse, ki prihajajo v stik z živimi rejnimi živalmi.

Ker se večja obseg storitev na področju varstva, oskrbe in nege hišnih živali, bodo morali imeti tudi ti nosilci dejavnosti določena znanja o temeljnih potrebah živali.

Z novo določbo tako dodatno uvajamo pravno podlago za natančnejšo ureditev področja – določitev vsebin, načinov usposabljanj izvajalcev, preverjanj usposobljenosti in nadzora.

Veljavni zakon že določa usposabljanja za izvajalce postopkov na živalih na drugem mestu, zato so te osebe iz določb predlaganega novega člena izvzete.

K 6. členu

Že v preteklih spremembah Zakona o zaščiti živali so bile uvedene določbe za preprečevanje oziroma omejevanje nelegalne trgovine s psi. S predlagano spremembo uvajamo dodatne zahteve, ki bodo z boljšo sledljivostjo omejevale nelegalno prodajo psov in pasjih mladičev iz nepreverjenih vzrej. Te zahteve so, poleg zgodnjega označevanja mladičev v leglu, še obvezne vsebine pri oglaševanju prodaje ali oddaje, ki omogočajo sledljivost živali do vzreditelja oziroma preverjenega trgovca.

K 7. členu

Z dopolnitvijo v novem členu se jasneje določa pravna podlaga, da se za psa, ki je nevaren, izda odločba v upravnem postopku. Z odločbo uradni veterinar oziroma druga uradna oseba uprave s pooblastili za odločanje v upravnem postopku ugotovi, da je pes nevaren, in to dejstvo vpiše v centralni register psov. Hkrati se določa pravna podlaga, da pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve.

Predlagana sprememba natančneje opredeli in definira, kdaj postane pes nevaren. Nevaren pes je po obstoječi definiciji pes, ki je ugriznil človeka ali žival, pa tudi pes, ki kaže napadalno vedenje do človeka oziroma ga ni mogoče obvladati in zato ogroža svojo okolico. Kdaj je pes nevaren in mora zanj skrbnik zagotoviti dodatno fizično varovanje, se presoja v upravnem postopku. Postopek z nevarnim psom je upravni postopek, v katerem se med ugotovitvenim postopkom po presoji vseh okoliščin presoja, ali je pes nevaren.

Z že veljavnim predpisom so določene štiri izjeme, ko pes, ki ugrizne, ni nevaren pes, in sicer, ko ugrizne in je ugriz posledica izvajanja službene dolžnosti policijskih ali vojaških psov, ugriz, ki je posledica nedovoljenega vstopa osebe v objekt ali na ograjeno zemljišče, ki je na vhodu označeno z opozorilnim znakom, ugriz, ki je posledica ravnanja s psom med veterinarskimi posegi, mladi psi v starosti do devet mesecev in so v tem obdobju ugriznili enkrat, datum skotitve psa pa je bil vnesen v centralni register psov že pred ugrizom.

Predlagana sprememba uvaja kot izjemno okoliščino, v kateri se pes ne razglasi za nevarnega, tudi ugriz, ki ga povzroči pastirski pes v času varovanja črede na ograjenem pašniku ali v času varovanja črede ob prisotnosti pastirja. Namen te spremembe je spodbujanje različnih načinov varovanja čred pred divjimi zvermi. V Sloveniji uporaba pastirskih psov pri varovanju čred rejnih živali ni splošno razširjena. Rejci proti uporabi pastirskih psov navajajo togo zakonodajo v zvezi z nevarnimi psi in v

zvezi z odškodninsko odgovornostjo v primeru napadov ali ugrizov ljudi. Ker so pastirski psi na paši pravzaprav delovni psi, podobno kot psi, ki varujejo premoženje oziroma opravljajo naloge v službi vojske ali policije, vsebuje predlog spremembe uvrstitev pastirskih psov med izjeme pod določenimi pogoji. Paša je za dobrobit rejnih živali zelo pomembna, vendar pa napadi zveri lahko življenje, zdravje in dobrobit živali na paši močno ogrozijo. S to izjemo ščitimo tudi dobrobit rejnih živali na paši, ki so ob uporabi pastirskih psov za varovanje črede primerno varovane pred napadi divjih zveri. Ob tem širše zasledujemo, poleg zagotavljanja javnega interesa po varnosti, zagotavljanja zaščite življenja, zdravja in počutja živali, tudi ohranjanje narave in biodiverzitete.

Postopek z nevarnim psom je upravni postopek, v katerem se med ugotovitvenim postopkom po presoji vseh okoliščin presoja, ali je pes nevaren. Za izvedbo postopkov določitve psa kot nevarnega je iz dosedanje prakse razvidno, da je potrebna jasna določljivost in merljivost kriterijev ob upoštevanju časovnega odmika od samega dogodka. Če ni tako, je možnost izmikanja določitve statusa nevarnega psa velika in dopušča zlorabo instituta, s tem pa se učinkovitost preprečevanja ugrizov zmanjša. Nevarnost ugriza psa je treba preprečiti ne glede na njegovo izzvanost, saj je posledica ugriza lahko huda telesna poškodba, iznakaženost ali celo invalidnost, kar je zaradi zaščite javnega interesa treba preprečiti. Opredelitev statusa nevarnega psa pomeni zaščito ljudi in živali pred nadaljnjimi ugrizi in napadi, s čimer se zagotavlja varstvo javnega interesa. Nevaren pes mora biti na javnem mestu na povodcu in nositi nagobčnik, ali biti zaprt v pesjaku ali objektu ali bivati v ograjenem prostoru z ograjo, visoko najmanj 1,8 m, ki je na vhodu označen z opozorilnim znakom. Nevarnega psa ni dovoljeno zaupati v vodenje osebam, mlajšim od 16 let. Navedeni preventivni ukrepi preprečujejo nadaljnje ugrize in napade ne glede na izzvanost. Če je pes nevaren, je zaradi varstva javnega interesa nujno dodati v pravno podlago za izvajanje postopkov, da pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve. Preventivni ukrepi, ki preprečujejo morebitne vnovične napade in so predpisani v drugem odstavku 12. člena zakona, morajo za skrbnika nevarnega psa začeti veljati takoj, ne glede na pritožbe lastnika, ki se ne strinja z ugotovitvijo, da je njegov pes nevaren. S predlagano dopolnitvijo, da pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve, se tako zagotavlja takojšnja izvršljivost odločbe, s čimer se prepreči vnovični ugriz oziroma napadalnost psa.

K 8. členu

Pes za zadovoljevanje svojih etoloških potreb potrebuje kompleksno okolje, v katerem ima zagotovljene socialne stike s sovrstniki in ljudmi. Z vidika dobrobiti psa je treba pri ocenjevanju načina bivanja psa presojati tri vidike bivalnega okolja: možnost nadzora, kompleksnost in fleksibilnost bivalnega okolja. Nadzor nad situacijo pomeni, da ima pes možnost izbire (npr. ali se želi socializirati, ali se lahko umakne), da je okolje glede vidne, zvočne in socialne simulacije dovolj kompleksno in tudi fleksibilno. Privezani psi in tudi psi, trajno zaprti v pesjake, so lahko gibalno in socialno omejeni, ni pa to pravilo. Samo privezovanje brez ocene drugih okoliščin ne pomeni nujno okrnjene dobrobiti psa oziroma trpljenja. Običajno gre za okrnjeno dobrobit psov ali celo trpljenje, kadar gre za trajni privez ali trajno bivanje v pesjaku, ki je večinoma povezano tudi s siceršnjo slabo skrbjo za žival ter za kršitev predpisov glede hranjenja, dostopa do pitne vode, higienskih razmer in zagotavljanja njihovega zdravja. Slednje so dolžnosti skrbnika psa, ki so določene v veljavnem 7. členu zakona in so za njihovo kršitev že predvidene sankcije. Ker kljub predpisanim pogojem za privez še vedno prihaja do številnih kršitev, z novo določbo predlagamo uvedbo prepovedi privezovanja psov kot načina bivanja psov, z določenimi izjemami. Povodec, kot sredstvo fizičnega varstva psov ostaja dovoljen med sprehodi, rekreacijo in veterinarskimi postopki. Prav tako je treba upoštevati določene življenjske situacije, v katerih mora biti gibanje psa zaradi lastne varnosti in varnosti drugih omejeno, torej mora biti privezan. Na primer med bivanjem z lastnikom na počitnicah (kampiranje ipd.), prenočevanje na potovanjih, čakanje na lastnika. Dopuščeno je tudi privezovanje psa, če se pes ne more zaplesti v verigo in ima dovolj prostora za tekanje na tekaču. Tak način privezovanja, če je pes privezan z nezatezno (togo) ovratnico ali oprtnico na dovolj dolgem vodoravnem vodilu in ima tudi dovolj možnosti stranskega gibanja, zadosti etološkim potrebam psa po nadzoru svojega okolja in svobodi gibanja. Zaradi navedenega z dopolnitvijo 15. člena med prepovedana ravnanja vključujemo dolgotrajno privezovanje psov na verige kot edini način bivanja psa, pri katerem je psu poleg omejene svobode gibanja, običajno močno okrnjena tudi možnost nadzora nad okoljem in možnost izogibanja neprijetnim dejavnikom iz okolja (zvočni dražljaji – hrup ob cesti, vizualni dražljaji, neznani ljudje ...). Hkrati z izjemami določamo okoliščine, v katerih so psi lahko krajši čas privezani, oziroma določimo kot izjemo tudi specifičen način priveza psa, ki je privez na vodoravnem vodilu, z lahkimi privezi, kjer ima pes dovolj prostora, da ima zagotovljeno svobodo gibanja in mu je omogočena določena stopnja nadzora nad okolico.

K 9. členu

Usmrtitev živali je mogoča samo iz razlogov, navedenih v 26. členu zakona. Skladno z razlogi zdrave

Živali ni dovoljeno usmrtiti, če ne gre za žival, ki je namenjena prehrani ljudi. Izjemo je predstavljala dosedanja 22. točka 26. člena, ki je dovoljevala usmrtitev zdrave zapuščene živali v zavetišču po preteku 30 dni od namestitve v zavetišče, če živali ni bilo mogoče oddati novim lastnikom. S tem se je ob uvedbi sistema oskrbe zapuščenih živali preprečevala prenaseljenost zavetišč. V zadnjih desetih letih se je stanje na področju zapuščenih psov izboljšalo, zlasti glede prenaseljenosti psov. Zavetišča v praksi že uveljavljajo politiko neubijanja (no-kill policy), zato sprememba tega člena črta izjemo glede dovoljene usmrtitve zdrave zapuščene živali.

Dopolnjeni določbi opredeljujeta kot utemeljen razlog za usmrtitev živali tudi nepopravljive motnje v obnašanju, ki za žival predstavljajo trpljenje, ter usmrtitev tistih vrst živali, ki jih v skladu z novo omejitvijo posedovanja ne bo mogoče posedovati brez izpolnjevanja posebnih pogojev. Ker predvidevamo, da bo prihajalo v prehodnih obdobjih ob uvedbi nove ureditve posedovanja določenih vrst t. i. eksotičnih živali do različnih situacij, v katerih bodo ostajale take (nevarne, strupene, invazivne ali zahtevne) živali brez skrbnikov, uvajamo določbo, da jih bo mogoče v skrajni sili usmrtiti, če bi bila njihova dobrobit ogrožena in bi bile izčrpane vse druge razpoložljive možnosti (npr. oddaja v druge živalske vrtove, tudi v tujino).

Črta se tudi določba, da se smejo živali usmrtiti zaradi pridobivanja krzna, in se s tem 26. člen usklajuje z določbami glede prepovedanih ravnanj.

K 10. členu

Z določbo nomotehnično usklajujemo preimenovanje centralnega registra psov v centralni register hišnih živali.

K 11. členu

Dopolnitev člena določa obveznost zavetišč, da čim hitreje poišče lastnika najdene živali zaradi zmanjševanja stroškov namestitve v zavetišču.

K 12. členu

Usmrtitev živali je mogoča samo iz razlogov, navedenih v 26. členu zakona, zato se s spremenjenim odstavkom usklajujeta 31. in 26. člen. Z navedeno določbo se ureja plačevanje stroškov za zapuščene živali na način, da se določi oskrba zapuščenih živali v breme lokalne skupnosti za prvih 30 dni namestitve. Po preteku 30 dni stroški oskrbe in namestitve zapuščene živali preidejo na zavetišče, s čimer se spodbuja oddaja zapuščenih živali, ki jih je težje oddati. Za navedeno ureditev smo se odločili po preverjanju dejanskega stanja na terenu in ob ugotavljanju, da tovrsten način v praksi že poteka. Za živali, ki jih ni mogoče oddati po 120 dneh od namestitve v zavetišče, stroške oskrbe prevzame Republika Slovenija. Nove določbe napovedujejo sprejem podzakonskega predpisa, ki bo natančneje določil merila izračuna stroškov oskrbe v zavetišču.

K 13. členu

Občine se soočajo s problemi v zvezi z večjim številom mačk, ki nimajo lastnika. Občine bi s spodbujanjem sterilizacije in kastracije lastniških mačk lahko bistveno izboljšale stanje čezmerne naseljenosti in občanom zagotovile varno okolje tudi z vidika preprečevanja kužnih bolezni. S spodbujanjem odgovornega lastništva živali se število zapuščenih živali manjša.

K 14. členu

S tem členom se ureja status zapuščenih mačk, ki niso vajene stika s človekom in jih ni mogoče oddati.

K 15. členu

Ob uvedbi seznama dovoljenih živali je treba določiti tudi postopek, s katerim bo mogoče seznam tudi ustrezno spreminjati in posodabljati glede na nova znanstvena spoznanja in strokovne prakse v zvezi z oskrbo t. i. eksotičnih vrst prstoživečih živali. Seznam dovoljenih živali bo spreminjal minister, v pomoč mu bo strokovno mnenje, ki ga bo pripravil posvetovalni organ pristojnega ministrstva, tj. strokovni svet za zaščito živali. Določbe dodajajo to nalogo na seznam nalog, ki jih ima strokovni svet, in strokovnemu svetu omogočajo, da pri izdelavi mnenja išče tudi pomoč zunanjih strokovnjakov.

K 16. členu

Določba dopolnjuje pravice in dolžnosti inšpektorjev. Nova določba uvaja možnost odrediti usposabljanje skrbniku živali, ki krši določbe o dolžnostih skrbnika živali. Z dopolnitvijo določbe o plačilu stroškov postopka za odvzete živali, ki se namestijo v zavetišče, se plačilo teh stroškov ureja

kot plačilo predhodnih stroškov v skladu z ZUP iz proračunskih sredstev. Po pravnomočnosti odločbe stroški neposredno bremenijo skrbnika živali, ki je povzročil razloge za odvzem.

K 17. členu

Gre za uskladitev s spremembami in dopolnitvami zakona. S tem členom se obstoječe kazenske sankcije za prepovedana ravnanja dopolnjujejo z na novo dodanim prepovedanim ravnanjem. Med storilce prekrška s to določbo uvršamo tudi posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost, in odgovorno osebo posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

K 18. členu

Med storilce prekrška uvršamo tudi posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost, in odgovorno osebo posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

K 19. členu

Gre za uskladitev s spremembami in dopolnitvami zakona. S tem členom se dopolnjujejo obstoječe kazenske sankcije za nove ali dopolnjene določbe 6., 6.a, 6.b, 6.c, 6.č, 7.a, 10., 11.a, 31. in 31.a člena Zakona o zaščiti živali. Med storilce prekrška uvršamo tudi posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost, in odgovorno osebo posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

K 20. členu

S tem členom se določa možnost izreka višje globe za prekršek. Splošno velja, da morajo biti sankcije učinkovite, sorazmerne in odvračilne, da dosegajo svoj namen. Ocenjujemo, da trenutne sankcije za nedovoljena ravnanja tega ne dosegajo vedno, najmanj v primerih skrbnikov živali, ki so lahko tudi deležniki v verigi preskrbe s hrano. Glede na finančne koristi teh deležnikov pri kršitvi predpisanih ravnanj so nekatere veljavne kazni bistveno prenizke ter tako nimajo primerne odvračilnega učinka in tudi niso sorazmerne s kršitvami, slednje so lahko bistveno (finančno) večje.

K 21. členu

S tem členom se določi ravnanje lastnikov tistih psov, ki bodo ob uveljavitvi zakona starejši od osmih tednov in jih ne bo mogoče označiti v skladu z novo določbo o označevanju do dopolnjenega osmega tedna starosti. Ti lastniki psov morajo svoje pse označiti do dopolnjenega tretjega meseca starosti, kot to določa trenutno veljavni zakon o zaščiti živali.

K 22. členu

V členu je določeno prehodno obdobje veljavnosti dovoljenj za gojitev tistih vrst živali v skladu s predpisom, ki ureja ohranjanje narave, do uskladitve predpisa z novo določbami tega zakona.

K 23. členu

V členu je določen prehod na nov režim posedovanja tistih vrst prostoživečih živali, ki jih lahko posedujejo le določene osebe, ki izkazujejo dodano strokovno usposobljenost ter znanje o oskrbi in ravnanju z njimi. Določba predpisuje ravnanje z osebki tistih vrst, ki v skladu z novo ureditvijo ne bodo več dovoljene, vendar jih bodo zasebni lastniki smeli posedovati do naravnega zaključka življenja živali, če bodo žival na ustrezen način označili in prijavili pristojnemu organu v predpisanem roku.

K 24. členu

Člen določa prehodno obdobje, v katerem se morajo občine prilagoditi spremembam in urediti izvajanje skrbi za zapuščene živali v skladu s spremenjenimi določbami 31. člena.

K 25. členu

Člen določa, da se postopki v zvezi z zapuščenimi živalmi, začeti pred uveljavitvijo sprememb in dopolnitev zakona, končajo v skladu z Zakonom o zaščiti živali, ki je v veljavi v času začetka postopkov.

K 26. členu

S tem členom se določi, da se postopki glede zapuščenih hišnih živali, začeti pred uveljavitvijo tega zakona končajo v skladu z Zakonom o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg in 90/20).

K 27. členu

S tem členom se določa obdobje, v katerem morajo biti sprejeti izvršilni predpisi na podlagi tega zakona.

K 28. členu

Ta člen določa začetek uporabe novih določb o privezovanju psov, prepovedanih in dovoljenih vrstah živali, osnovnem znanju živali in pripadajočih kazenskih sankcij. Ker gre za bistvene spremembe ureditve, se uvaja prehodno obdobje, v katerem se bodo lahko lastniki seznanili z novimi zahtevami in pogoji, ki jih bodo morali izpolnjevati ob uveljavitvi novih določb.

S tem členom določamo prehodno obdobje za vzpostavitev prepovedi privezovanja psov. Datum, ki ga predlagamo, je dovolj dolg, da bodo imeli skrbniki dovolj časa, da se na prepoved pripravijo in zagotovijo alternativne načine bivanja psov. S prehodnim obdobjem želimo tudi preprečiti nekatere negativne posledice, ki bi jih lahko prinesla takojšnja prepoved, kot na primer povečano število psov, ki bi se gibal nenadzorovano, ali celo povečano število zapuščenih psov.

K 29. členu

S tem členom se določa uveljavitev zakona v petnajstih dneh po objavi v Uradnem listu RS.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

5. člen

V tem zakonu uporabljeni izrazi pomenijo:

1. dobaviteljska organizacija laboratorijskih živali (v nadaljnjem besedilu: dobaviteljska organizacija) je fizična ali pravna oseba razen vzrejne organizacije laboratorijskih živali, ki dobavlja živali z namenom njihove uporabe v postopkih ali v znanstvenoraziskovalnem ali izobraževalnem delu na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali;
2. dovoljenje za projekt je odločba upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, o odobritvi projekta, v okviru katerega se izvajajo postopki na živalih;
3. hišne živali so psi, domače mačke, sobne ptice, mali glodavci, terarijske, akvarijske in druge živali, ki so namenjene za družbo, varstvo ali pomoč človeku;
4. javno mesto je javni kraj, kot je opredeljen v zakonu, ki ureja varstvo javnega reda in miru, razen površin, na katerih ni oziroma ni pričakovati večjega števila ljudi;
5. javno zbiranje pomeni organiziran javni shod ali organizirano javno prireditev, kot ju opredeljuje zakon, ki ureja javna zbiranja (npr. razstave, tekmovanja in predstave);
6. laboratorijske živali so živali, ki se vzrejajo z namenom njihove uporabe v postopkih ali v znanstvenoraziskovalnem ali izobraževalnem delu na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali;
7. motnja v obnašanju je oblika obnašanja, ki glede na pogostnost ali potek odstopa od obnašanja pripadnikov iste vrste živali v razmerah, ki jim dovoljujejo v celoti razviti vrsti značilno obnašanje;
8. načelo 3R je skupek načela zamenjave uporabe živali v postopkih z metodami, ki ne zahtevajo njihove uporabe, načela uporabe čim manjšega števila živali v postopkih in načela izboljšanja pogojev reje in oskrbe živali v postopkih ter izvajanja postopkov;
9. nevaren pes je poleg psa, ki izpolnjuje pogoje za nevarno žival, tudi pes, ki je ugriznil človeka oziroma žival. Za nevarne pse se ne štejejo:
 - službeni policijski ali vojaški psi, katerih ugriz je posledica izvajanja službene dolžnosti;
 - psi, katerih ugriz je posledica nedovoljenega vstopa osebe v objekt ali na ograjeno zemljišče, ki je na vhodu označeno z opozorilnim znakom;
 - psi, katerih ugriz je posledica ravnanja z njimi med veterinarskimi posegi;
 - psi, ki še niso dopolnili devet mesecev starosti in so v tem obdobju ugriznili enkrat, datum skotitve psa pa je bil vnesen v centralni register psov že pred ugrizom;
10. nevarne živali so živali, ki ogrožajo okolico zaradi svoje neobvladljivosti oziroma kažejo napadalno vedenje do človeka;
11. nezdržljive živali pri nastanitvi so živali, ki si lahko medsebojno povzročijo nezaželeno brejost, poškodbe ali smrt;
12. omamljanje živali je kakršenkoli dovoljeni postopek, ki povzroči stanje neobčutljivosti, ki traja, dokler žival ni mrtva, in se ji na ta način prihrani trpljenje, ki se mu je mogoče izogniti;
13. pes pomočnik invalidov je pes, ki je šolan ali je v postopku šolanja za pomoč invalidom in spremlja invalidno osebo ali svojega trenerja;
14. pes vodič slepih je pes, ki je šolan ali je v postopku šolanja za vodenje slepih in spremlja slepo ali slabovidno osebo ali svojega trenerja;
15. postopek na živali pomeni postopek iz 1. točke 3. člena Direktive 2010/63/EU;
16. prevoz živali je postopek, povezan s premeščanjem živali s prevoznim sredstvom, in traja od natovarjanja živali v kraju izvora do raztovarjanja živali v namembnem kraju;
17. pristojna veterinarska organizacija je veterinarska organizacija s koncesijo za cepljenje psov proti steklini v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo;
18. projekt je program dela, ki ima opredeljen znanstveni cilj in vključuje posamezni postopek, serijo postopkov ali več serij postopkov na živalih;
19. prostoživeče živali so živali prosto živečih živalskih vrst, kot jih določa zakon, ki ureja ohranjanje narave;
20. rejne živali so kopitarji, parkljarji, perutnina, kunci, kožuharji in druge živali, ki se vzrejajo ali redijo za proizvodnjo hrane, volne, kož, krzna ali za druge gospodarske namene;
21. skrbnik živali je pravna ali fizična oseba, ki odgovarja za žival, ne glede na to, ali je njen lastnik ali zanjo le skrbi. Skrbnik zapuščene živali je imetnik zavetišča oziroma občina, če ne zagotovi zavetišča;
22. snemanje pomeni postopek izdelave posnetka v komercialne namene, v katerem vodeno nastopajo živali;
23. strokovnjak za dobrobit živali je oseba, ki mora imeti najmanj izobrazbo, pridobljeno po

- študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljeni po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij, uvrščena na 8. raven, v vseh primerih s področja veterinarstva, medicine, biologije ali zootehnike, in je usposobljen s področja znanosti o uporabi živali v znanstvene namene;
24. tehnopatije so poškodbe ali bolezenske spremembe, ki nastanejo neposredno ali posredno zaradi neustreznega bivališča, opreme ali sistema reje;
 25. trpljenje živali so bolečine, strah, poškodbe, pohabljenje, degeneracija, hiranje ali obolevanje ter čezmerno in nepotrebno vznemirjanje, ki jih povzroči človek;
 26. ugriz je poškodba živali ali človeka, ki jo povzroči pes z zobmi, pri čemer pride do prekinitve kontinuitete kože ali sluznice;
 27. uporabniška organizacija je fizična ali pravna oseba, ki uporablja živali v postopkih;
 28. usmritev živali je predpisan postopek odvzema življenja živali;
 29. vzrejna organizacija je fizična ali pravna oseba, ki vzreja oziroma redi živali iz Priloge 1 Direktive 2010/63/EU z namenom njihove uporabe v postopkih ali za znanstvenoraziskovalno ali izobraževalno delo na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali ali prednostno za ta namen vzreja druge živali, bodisi za dobiček bodisi ne;
 30. zakol živali je usmritev živali za prehrano ljudi. Obredni zakol živali je zakol živali z verskim obredom;
 31. zapuščene živali so najdene, oddane ali odvzete hišne živali razen prostoživečih živali;
 32. zavetišče je objekt, v katerem se poskrbi za pomoč, oskrbo in namestitev zapuščenih živali;
 33. živali so živi vretenčarji razen človeka, ki so sposobne čutiti, saj imajo razvite sisteme za zaznavo in obdelavo bolečih dražljajev;
 34. živali v postopkih so živali, ki so vzrejene z namenom uporabe v postopkih, vključno z larvalnimi oblikami, ki se samostojno prehranjujejo, in fetalnimi oblikami sesalcev od zadnje tretjine normalnega prenatalnega razvoja ter zgodnejše razvojne stopnje živali, če se jih pusti pri življenju po tej razvojni stopnji in bodo zaradi izvedenih postopkov občutile bolečino, trpljenje, stisko ali trajne poškodbe, potem ko dosežejo to razvojno stopnjo. Za živali v postopkih se štejejo tudi živi glavonožci, ki se uporabljajo ali so namenjeni uporabi v postopkih.

6. člen

Lastnik psa mora zagotoviti, da je pes do dopolnjenega tretjega meseca starosti označen na predpisan način.

Lastnik psa mora v sedmih dneh od pridobitve prijaviti psa pristojni veterinarski organizaciji. Mladiča mora prijaviti najpozneje do dopolnjenega tretjega meseca njegove starosti.

Pristojna veterinarska organizacija mora ob prijavi iz prejšnjega odstavka v centralni register psov, ki se vodi pri upravnem organu, pristojnem za veterinarstvo, vnesti naslednje podatke:

- o psu;
- o izvoru psa, če je ta skoten po 1. januarju 2015;
- osebno ime ali firmo, naslov prebivališča ali sedež, enotno matično številko občana (EMŠO) ali matično številko pravne osebe (MŠ) lastnika psa, oziroma za službene pse podatke o državnem organu.

Lastnik psa mora javiti:

- pristojni veterinarski organizaciji pogin in spremembo lastništva psa ter evtanazijo psa, če ni izvedena v pristojni veterinarski organizaciji;
- pristojni veterinarski organizaciji ali zavetišču pobeg in odtujitev psa.

Pristojna veterinarska organizacija in zavetišče morata podatke iz prejšnjega odstavka vnesti v centralni register psov.

Če je lastnik psa fizična oseba, se lahko v centralni register psov kot lastnik vpiše le oseba, ki je dopolnila 18 let, pri čemer se starost lastnika ugotavlja z vpogledom v osebni dokument. Če postane lastnik psa oseba, mlajša od 18 let, se v centralni register psov do njene polnoletnosti vpiše njenega zakonitega zastopnika.

Izvor psa se za pse, skotene v Republiki Sloveniji, izkazuje s številko mikročipa ali druge označitve matere psa. Če je pes posvojen iz zavetišča, se kot izvor psa šteje zavetišče. Pri trgovanju, uvozu ali nekomercialnem premiku psa se izvor psa izkazuje s predpisanim dokumentom, ki spremlja

žival.

Osebni podatki iz tretjega odstavka tega člena se obdelujejo za vodenje in vzdrževanje centralnega registra psov ter za odločanje po tem zakonu in po zakonu, ki ureja veterinarska merila skladnosti. Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, in pristojne veterinarske organizacije pridobijo navedene osebne podatke od lastnikov psov ter za potrebe preverjanja točnosti pridobljenih podatkov tudi iz centralnega registra prebivalstva. Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, lahko pridobiva osebne podatke iz tretjega odstavka tega člena iz centralnega registra prebivalstva tudi z neposrednim elektronskim dostopom ali s povezavo med centralnim registrom prebivalstva in centralnim registrom psov in jih lahko vpogleda, prepíše ali izpiše ter nadalje obdeluje v postopkih po tem zakonu in po zakonu, ki ureja veterinarska merila skladnosti.

Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, lahko vodi tudi registre za druge vrste hišnih živali, če so podani strokovni razlogi, zaradi katerih morajo biti te živali označene na predpisan način. Za te registre se smiselno uporabljajo določbe prve in tretje alineje tretjega odstavka tega člena ter četrtega, petega, šestega in osmega odstavka tega člena.

Način označitve iz prvega odstavka in podrobnejše podatke o psu iz prve alineje tretjega odstavka tega člena, ki se vodijo v centralnem registru psov, predpiše minister, pristojen za veterinarstvo (v nadaljnjem besedilu: minister).

10. člen

Hišne živali se lahko osebam, mlajšim od 18 let, prodaja, oddaja ali podarja le ob navzočnosti enega od staršev ali skrbnika.

Prodajalec, zaposleni v zavetišču ali oseba, ki podarja hišno žival, sme od vsake osebe, za katero domneva, da ne izpolnjuje pogoja iz prejšnjega odstavka, zahtevati, da predhodno izkaže svojo starost z javno listino, s katero se dokazuje istovetnost oseb. Če oseba to odkloni, se ji ne sme prodati, oddati ali podariti hišne živali.

15. člen

Prepovedana ravnanja so:

- zbadanje živali, stiskanje, natezanje ali zvijanje delov telesa živali, obešanje, če ne gre za strokovne posege, udarjanje, potapljanje ali drugačno dušenje živali, metanje, suvanje ali namerno povoženje živali ter spolno občevanje med človekom in živaljo, z njim izenačeno spolno ravnanje ali kakšno drugo spolno dejanje zaradi zadovoljevanja človekovih spolnih potreb;
- izpostavljanje živali ognju, vročim, jedkim ali strupenim sredstvom ter drugim fizikalnim ali kemičnim učinkom v nasprotju z določbami tega zakona;
- prisilno hranjenje, če to ni v zdravstvene ali v znanstveno-raziskovalne namene, puljenje perja živi perjadi, trganje rib s trnkov in druga podobna dejanja v nasprotju z določbami tega zakona;
- streljanje živali ne glede na vrsto orožja oziroma strelne naprave;
- obmetavanje s petardami ali drugimi pirotehničnimi sredstvi, obmetavanje s kamenjem ali drugimi predmeti, prodaja in uporaba sredstev (npr. pasti stopalk in zank), ki žival imobilizirajo tako, da je ne usmrtijo, povzročene pa so ji poškodbe in bolečina. Ne glede na prejšnji stavek je dovoljena prodaja in uporaba limanic za zatiranje škodljivih glodavcev;
- organiziranje borb živali, uporaba živali za borbe, spodbujanje ter šolanje živali za borbo z drugo živaljo;
- uporaba živih živali za hrano ali vabo; izjemoma je dopustna uporaba živih živali za hrano, če so pogoji približani pogojem v naravi;
- preobremenjevanje živali, uporaba plemensko nezrelih živali (premladih ali spolno nezrelih živali) za razplod, onemogočanje potrebnega počitka, preskubljenje perutnine, aplikacija farmacevtskih preparatov ali drugih snovi z namenom izboljšanja športnih dosežkov (doping) ter uporaba bolne, ranjene, poškodovane ali ustrahovane živali oziroma njeno fizično izkoriščanje;
- vzreja, vzgoja in šolanje na način in s pripomočki, ki živali povzročajo bolečine ali kako drugače škodijo njenemu zdravju;
- preganjanje v naravnem ali urbanem okolju živečih živali razen za izvajanje veterinarskih ukrepov in za ukrepe za varovanje premoženja na način, ki živali ne povzroča nepotrebnega trpljenja;

- lov na divjad v času lovopusta, lov na vodeče samice v času poleganja in dojenja mladičev ter neupravičena opustitev zasledovanja obstreljene divjadi;
- namerna trajna ali začasna zapustitev živali;
- krmljenje živali s snovjo, ki ji povzroča, trpljenje, poškodbe ali smrt;
- izpustitev prostoživeče živali, ki je bila vzrejena s pomočjo človeka, v naravo, če ni pripravljena za preživetje v naravnem okolju;
- lov divjadi z namenom gojenja v nasprotju s predpisi o lovstvu in ribištvu;
- zadrževanje prostoživečih živali v neregistriranih živalskih vrtovih;
- reja vretenčarjev, ki kažejo sami ali njihovi potomci dedne napake, ki povzročajo trpljenje živali; ta prepoved ne velja za rejo gensko spremenjenih organizmov v zaprtem sistemu, če reja poteka v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi;
- posegi na živalih, opravljeni v nasprotju s predpisi;
- spodbujanje napadalnosti živali do človeka ali živali, razen za namen šolanja psov ali uporabe službenih policijskih in vojaških psov;
- dejavnost prodaje psov, ki ne izhajajo iz lastne vzreje nosilca dejavnosti;
- tek živali, privezane na motorno prometno sredstvo;
- reja in lov na živali zgolj zaradi pridobivanja njihovih kožuhov, kož ali perja.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so dovoljena naslednja ravnanja:

- a) odlov živali v skladu s predpisi o lovstvu in ribištvu;
- b) odvzem živali iz narave v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, lovstvo in ribištvo;
- c) streljanje gojene divjadi v oborah, kadar živali ni mogoče fiksirati z namenom zakola oziroma bi to dejanje ogrožalo varstvo in zaščito ljudi oziroma živali;
- d) omama, anestezija ali usmrtitev nevarnih živali, če je to povezano z varstvom in zaščito ljudi ali živali.

Če je ravnanje iz prvega odstavka tega člena storjeno naklepno in zaradi tega nastanejo posledice iz 4. člena tega zakona, se šteje, da gre za mučenje živali.

26. člen

Usmrtitev živali je dovoljena, če:

1. je takšen ukrep odrejen zaradi diagnostičnih preiskav ali preprečevanja ter zatiranja določenih bolezni živali in zoonoz;
2. je iz drugih zdravstvenih razlogov prepovedan zakol bolne ali poškodovane živali;
3. je žival po veterinarski presoji v agoniji, neozdravljivo bolna ali ima poškodbe večje stopnje in ji bolezen oziroma poškodba povzroča trpljenje;
4. je žival dosegla tako starost, da ji odpovedujejo osnovne življenjske funkcije;
5. je to potrebno zaradi ohranjanja naravnega ravnovesja v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave;
6. je izvedena zaradi deratizacije škodljivih glodavcev;
7. gre za nevarno žival ali nevarnega psa in nevarnosti ni mogoče drugače preprečiti;
8. gre za žival, ki povzroča občutno škodo in tega ni mogoče drugače preprečiti;
9. gre za nevarnega psa, s katerim ni bilo opravljeno predpisano šolanje iz 26.c člena tega zakona ali to šolanje ni bilo uspešno opravljeno;
10. uradni veterinar na podlagi prijave lastnika psa ugotovi, da je pes neobvladljiv in kaže ponavljajoče znake napadalnega vedenja do ljudi, prijavitelj pa to verjetno izkaže;
11. tako odredi uradni veterinar zaradi zaščite ljudi oziroma živali;
12. je izvedena zaradi pridobivanja kož ali krzna;
13. rejna žival ni primerna za nadaljnjo rejo in ni namenjena za zakol;
14. je vzrejena ali rejena za namene uporabe v postopkih, vendar zaradi narave postopka ni primerna za uporabo v tem ali nadaljnjih postopkih in se zato šteje za odvečno laboratorijsko žival, ali če je tak ukrep potreben zaradi zaščite dobrobiti živali v postopkih;
15. je izvedena zaradi zakola živali;
16. je izvedena v skladu s predpisi, ki urejajo lovstvo in ribištvo;
17. je izvedena zaradi odstranjevanja odvečnih enodnevnih piščancev in zarodkov v jajcih;
18. je potrebna za znanstvenoraziskovalno ali izobraževalno delo na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali;
19. je v skladu z izdanim dovoljenjem za projekt iz 21. člena tega zakona;
20. je izvedena za potrebe naravoslovnih muzejev;
21. je izvedena v skladu s 26.b členom tega zakona;

22. je izvedena v skladu z 31. členom tega zakona.

Usmrtitev živali, ki se redijo ali gojijo za proizvodnjo volne, kože, krzna ali drugih proizvodov, ter usmrtitev živali za namen depopulacije se izvede v skladu z Uredbo 1099/2009/ES.

Usmrtitev živali, ki ni urejena z Uredbo 1099/2009/ES, se izvede po postopkih, po katerih je žival usmrčena v trenutku, oziroma z ustrežno predhodno omamo.

Usmrtitev živali, ki je naklepno storjena v nasprotju s prvim odstavkom tega člena se šteje za nepotrebno usmrtitev iz 4. člena tega zakona, če pa je usmrtitev naklepno izvedena v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena, se šteje za neprimerno usmrtitev iz 4. člena tega zakona.

26.a člen

Zdravnik, ki obravnava poškodbo človeka zaradi ugriza psa, mora osebo napotiti v antirabično ambulanto skladno s predpisi, ki urejajo nalezljive bolezni, pri čemer mora v primeru smrti človeka ali posebno hude telesne poškodbe pisno obvestiti območni urad upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, v roku sedmih dni od obravnave smrti oziroma posebno hude telesne poškodbe in mu posredovati osebno ime ter naslov poškodovane oziroma umrle osebe zaradi izvedbe postopkov iz prvega in tretjega odstavka 26.b člena tega zakona.

Antirabična ambulanta mora vnesti podatke o ugrizu psa v centralni register psov, pozvati skrbnika psa, da se s psom zglašuje v pristojni veterinarski organizaciji zaradi preveritve suma na steklino in o ugrizu psa obvestiti pristojni območni urad upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo.

Pristojna veterinarska organizacija mora podatke o opravljenih pregledih na steklino iz prejšnjega odstavka vnesti v centralni register psov in o rezultatih teh pregledov obvestiti antirabično ambulanto. Če antirabična ambulanta ne prejme podatka o opravljenih pregledih na steklino v roku petnajstih dni od ugriza psa, mora o tem obvestiti območni urad upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo.

Pristojna veterinarska organizacija, ki obravnava poškodbo živali zaradi ugriza psa, mora podatke o ugrizih psov v roku treh delovnih dni vnesti v centralni register psov.

O ugrizih psov morajo policija in druge osebe iz 42. člena tega zakona, ki dogodek obravnavajo, v roku 24 ur obvestiti območni urad upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, ki podatke o ugrizih psov vnese v centralni register psov.

26.c člen

- Šolanje psov po tem zakonu je obvezno:
- če nevaren pes z ugrizom povzroči poškodbo, pa ne gre za posebno hudo telesno poškodbo. Šolanje psa je treba izvesti najpozneje do dopolnjenega drugega leta starosti psa, če je pes že star dve leti pa v roku šestih mesecev od ugriza psa;
 - za psa, ki živi ali bo živel v istem okolju kot lastnik, katerega pes je bil usmrčen v skladu s tretjim odstavkom prejšnjega člena. Šolanje psa je treba izvesti najpozneje do dopolnjenega drugega leta starosti psa, če je pes že star dve leti pa v roku šestih mesecev od usmrtitve prejšnjega psa oziroma nabave novega psa.

Šolanje iz prejšnjega odstavka mora biti opravljeno ob udeležbi lastnika psa po programu, ki ga potrdi upravni organ, pristojen za veterinarstvo, na podlagi mnenja strokovne komisije. Program mora vsebovati navedbo izvajalca oziroma izvajalcev šolanja in dokazila o njihovih izkušnjah s področja poznavanja vedenja, vzreje oziroma šolanja psov. Strokovno komisijo imenuje generalni direktor upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, in jo sestavljajo strokovnjak s področja poznavanja vedenja, vzreje oziroma šolanja psov, uradni veterinar in veterinar pristojne veterinarske organizacije.

Uspešnost opravljenega šolanja psa preveri komisija, ki jo imenuje nosilec programa šolanja iz prejšnjega odstavka in mora biti sestavljena iz strokovnjakov s področja poznavanja

vedenja, vzreje oziroma šolanja psov, njena sestava pa mora biti navedena v programu šolanja. Lastnik psa je dolžan dokazati o uspešno opravljenem šolanju predložiti pristojni veterinarski organizaciji, ki ta podatek vnese v centralni register psov.

28. člen

Imetnik zavetišča opravlja naslednje naloge:

- sprejema prijave o zapuščenih živalih;
- zagotavlja potrebno veterinarsko pomoč zapuščenim živalim;
- zagotavlja ulov, prevoz, namestitev in oskrbo zapuščenih živali v zavetišču;
- skrbi za iskanje skrbnikov teh živali oziroma prodajo ali oddajo živali novim skrbnikom;
- zagotavlja označevanje in registracijo zapuščenih živali v skladu s predpisi.

Imetnik zavetišča se šteje za skrbnika zapuščenih živali, dokler so te v zavetišču.

Imetnik zavetišča pri opravljanju svojih nalog sodeluje s pristojno veterinarsko službo in občinskimi redarji zlasti za namen ugotavljanja lastništva zapuščenih živali.

Imetnik zavetišča najmanj dvakrat letno poroča o opravljenih nalogah iz prvega odstavka tega člena lokalni skupnosti, za katero izvaja javno službo iz prejšnjega člena, ter enkrat letno upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo.

Zaposleni v zavetišču imajo dostop do centralnega registra psov. Osebni podatki, do katerih lahko dostopajo, so osebno ime, naslov in telefonska številka lastnika psa. Podatke iz prejšnjega stavka lahko obdelujejo izključno za namen ugotavljanja lastnika zapuščene živali in za vnašanje podatkov iz četrtega odstavka 6. člena tega zakona.

Zaposleni v zavetišču za potrebe vodenja evidenc obdelujejo naslednje osebne podatke:

- v evidenci o pogrešanih živalih: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega bivališča in telefonsko številko oziroma naslov elektronske pošte lastnika. Osebne podatke iz prejšnjega stavka se lahko obdeluje izključno za namen obveščanja lastnika o najdbi pogrešane živali. Podatke se hrani pet let po prejemu obvestila o pogrešani živali;
- v evidenci o prejetih prijavah zapuščenih živali: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega bivališča, telefonsko številko prijavitelja. Osebne podatke iz prejšnjega stavka se lahko obdeluje izključno za namen preprečevanja zlorab in lažnih prijav. Podatke se hrani pet let po prejemu prijave;
- v evidenci o sprejemu živali: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega bivališča, telefonsko številko ali naslov elektronske pošte najditelja oziroma lastnika, ki žival predaja zavetišču, ter izjavo o prenosu lastninske pravice živali. Osebne podatke iz prejšnjega stavka se lahko obdeluje izključno za namen omejevanja zdravstvenih tveganj zaradi prenosa morebitnih zoonoz in drugih obolenj zaradi stika z okuženo živaljo in preprečevanja zlorab. Podatke se hrani pet let po vrnitvi, oddaji, poginu ali evtanaziji živali;
- v evidenci o vrnitvi živali njihovim skrbnikom, oddaji živali novim skrbnikom oziroma vrnitvi v okolje: osebno ime, naslov stalnega ali začasnega bivališča, telefonsko številko ali naslov elektronske pošte skrbnika ali novega skrbnika. Osebne podatke iz prejšnjega stavka se lahko obdeluje izključno za namen omejevanja zdravstvenih tveganj zaradi prenosa morebitnih zoonoz in drugih obolenj zaradi stika z okuženo živaljo. Podatke se hrani pet let po vrnitvi, oddaji, poginu ali evtanaziji živali.

29. člen

Kdor izgubi žival ali kdor najde zapuščeno žival, o tem obvesti zavetišče oziroma pristojno veterinarsko organizacijo.

31. člen

Vse stroške v zvezi z zapuščeno živaljo plača dosedanji skrbnik živali, če ni s predpisi določeno drugače. Če skrbnik živali ni znan oziroma, če lastnika živali ni mogoče ugotoviti, krije stroške imetnik zavetišča oziroma občina, kjer je žival najdena, če ni zagotovila zavetišča.

Zapuščeno žival se namesti v zavetišče na območju občine, kjer je bila najdena, oziroma v zavetišče, s katerim ima ta občina sklenjeno pogodbo.

Če je občina zagotovila predpisano število mest za zapuščene živali, vendar zavetišče zapuščenih živali ne more sprejeti, uradni veterinar odredi namestitev živali v drugo najbližje zavetišče na stroške zavetišča, ki živali ne more sprejeti.

Imetnik zavetišča, ki žival odda, lahko zaračuna novemu skrbniku pavšalni znesek za materialne stroške oskrbe živali v skladu s cenikom, ki ga potrdi svet zavetišča.

Če zapuščene živali ni možno oddati, se lahko po 30 dneh od dneva, ko je bila nameščena v zavetišče, usmrti.

Če se z oddajo oziroma prodajo zapuščenih živali ukvarja društvo, mora glede namestitve in oskrbe živali izpolnjevati pogoje, ki so predpisani za zavetišča.

38. člen

Pri ministrstvu se ustanovi strokovni svet za zaščito živali, sestavljen iz priznanih strokovnjakov veterinarske, medicinske, biološke, farmacevtske in zootehnične stroke ter predstavnikov društev, ki delujejo v javnem interesu na področju zaščite živali. Število članov ter sestavo strokovnega sveta določi minister.

Strokovni svet za zaščito živali:

- spremlja stanje in znanstvena spoznanja na področju zaščite živali ter predlaga aktivnosti;
- daje mnenja in predloge pri pripravi predpisov o zaščiti živali ter druga mnenja in predloge na zahtevo upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo;
- daje mnenja in predloge v drugih zadevah, za katere ga zaprosijo državni organi.

Člani strokovnega sveta za zaščito živali so upravičeni do nadomestila za opravljanje nalog iz prejšnjega odstavka, ki ga določi minister.

Sredstva za izplačilo nadomestil iz prejšnjega odstavka zagotovi ministrstvo v skladu s predpisi.

43. člen

Pri inšpekcijskem nadzorstvu ima pristojni inšpektor, poleg pravic in dolžnosti, ki jih ima po drugih predpisih, še te pravice in dolžnosti:

- ugotoviti identiteto skrbnika živali v primeru suma kršitve določb tega zakona ter kršitev po potrebi tudi fotografirati oziroma posneti, in pravico brez predhodnega obvestila ter brez dovoljenja pravne in fizične osebe vstopiti v poslovne ali proizvodne prostore, ter vozila, kjer se nahajajo živali ali obstaja sum, da se nahajajo. Če mora inšpektor pri opravljanju nadzorstva pregledati stanovanjske prostore, pa pravna ali fizična oseba temu nasprotuje ali ni dosegljiva, si mora za pregled teh prostorov pridobiti odredbo pristojnega sodišča;
- opravljati redne preglede vseh objektov, kjer se redi, goji ali se opravlja promet z živalmi, prireditve, razstave in trgovine z živalmi ter zavetišč in hotelov za živali;
- časno ali trajno odvzeti žival in prepovedati stike dosedanjemu skrbniku živali, če je to potrebno za zaščito živali v primeru kršitve določb tega zakona. Začasno odvzete rejne živali uradni veterinar odredi oskrbo na domu skrbnika živali, če pa to ni možno, se živali trajno odvzamejo in prodajo ali usmrtijo. Iz kupnine od prodane živali se pokrijejo stroški postopka, morebitna razlika pa se izplača skrbniku živali. Za odvzete hišne živali, razen za živali prosto živečih vrst, uradni veterinar odredi namestitev v zavetišče, ki lahko žival takoj odda primernemu skrbniku oziroma ravna v skladu z 31. členom tega zakona. Začasno ali trajno odvzete živali prosto živečih vrst uradni veterinar odredi začasno oskrbo v zatočišču za živali prosto živečih vrst v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave. Če je bila žival oddana novemu skrbniku, je v primeru pravnomočno odpravljenih odločbe o odvzemu živali dosedanji skrbnik živali upravičen do odškodnine, ki jo uveljavlja pred pristojnim sodiščem;
- odrediti odpravo nepravilnosti pri izvajanju tega zakona;

- določiti usmrtilcev ali zakol živali na stroške skrbnika, če gre po mnenju veterinarja za neodpravljive bolečine ali poškodbe, ali če gre za nevarno žival, ali če gre za nevarnega psa, s katerim ni bilo opravljeno predpisano šolanje iz 26.c člena tega zakona ali to šolanje ni bilo uspešno opravljeno;
- prepovedati rejo določene vrste živali in uporabo proizvodnih ali poslovnih prostorov, če ugotovi, da je skrbnik ponovno kršil obveznosti iz tega zakona in s tem povzročal živali bolečine in trpljenje;
- prepovedati natovarjanje in prevoz živali, če niso izpolnjeni predpisani pogoji;
- prepovedati izvajanje posegov, ki niso dovoljeni oziroma se izvajajo v nasprotju z določbami tega zakona;
- določiti ustaviteljev postopkov oziroma prepovedati izvajanje postopkov na živalih, ki se izvajajo v nasprotju z določbami tega zakona ali če pomanjkljivosti niso odpravljene v določenem roku;
- prepovedati zakol živali, če ni zagotovljeno predpisano omamljanje in zakol živali;
- prepovedati opravljanje dejavnosti imetniku zavetišča, če ne izpolnjuje več predpisanih pogojev;
- določiti plačilo stroškov v zvezi z zapuščeno živaljo skrbniku ali zavetišču oziroma občini, če ni zagotovila zavetišča;
- določiti zavetišču namestitvev in oskrbo psa, ki ogroža okolico, če skrbnik ne odvrne splošne nevarnosti ali ni znan ali dosegljiv;
- določiti zavetišču ulov, prevoz, namestitvev in oskrbo zapuščene živali;
- prepovedati uporabo živali na javnem zbiranju ali snemanju zaradi zaščite dobrobiti živali.

45. člen

Z globo od 2.400 do 84.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki:

1. kot skrbnik ali prevoznik živali ne zagotovi fizičnega varstva nevarne živali (prvi odstavek 12. člena);
2. kot skrbnik ne zagotovi fizičnega varstva nevarnega psa v skladu z drugim odstavkom 12. člena tega zakona;
3. na javno mesto oziroma v sredstva javnega prevoza ne pusti psa vodiča slepih oziroma psa pomočnika invalidov skupaj z njegovim skrbnikom (prvi odstavek 13. člena);
4. stori katero od ravnanj iz prve do enaindvajsete alinee prvega odstavka 15. člena tega zakona;
5. redi ali lovi živali zgolj zaradi pridobivanja kožuhov, kož ali perja (dvaindvajseta alineja 15. člena zakona);
6. neustrezno prevaža živali (prvi odstavek 17. člena);
7. opravi boleč poseg na vretenčarju brez anestezije (prvi odstavek 19. člena);
8. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 20. člena tega zakona;
9. brez odobritve opravlja dejavnosti vzrejne, dobaviteljske ali uporabniške organizacije (prvi odstavek 20.a člena);
10. ravna v nasprotju s četrtem ali šestim odstavkom 20.a člena tega zakona;
11. izvaja postopek na živali brez dovoljenja iz prvega odstavka 21. člena tega zakona;
12. izvaja postopek na živali v nasprotju s sedmim odstavkom 21.a člena tega zakona;
13. izvaja postopek v izobraževalne namene v nasprotju s prvim odstavkom 22. člena tega zakona;
14. ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom 25. člena tega zakona;
15. usmrti žival v nasprotju s prvim ali tretjim odstavkom 26. člena tega zakona;
16. opravlja dejavnost zavetišča, ne da bi za to izpolnjeval predpisane pogoje (tretji odstavek 27. člena);
17. ravna v nasprotju s prvim ali tretjim odstavkom 28. člena tega zakona;
18. ravna v nasprotju s šestim odstavkom 31. člena tega zakona.

Z globo od 1.600 do 4.100 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

Z globo od 800 do 1.200 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, ali ki podatke iz centralnega registra psov obdeluje v nasprotju s petim odstavkom 28. člena tega zakona.

46. člen

Z globo od 1.600 do 42.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik

posameznik, ki:

1. takoj ne oskrbi bolnih, poškodovanih in onemoglih živali (prvi odstavek 8. člena);
2. ravna v nasprotju s tretjim odstavkom 8. člena tega zakona;
3. kot skrbnik ravna v nasprotju s prvim odstavkom 9. člena tega zakona;
4. ne zagotovi rezervnega sistema prezračevanja v skladu z drugim odstavkom 9. člena tega zakona;
5. zaupa v vodenje nevarnega psa osebi, ki je mlajša od 16 let (tretji odstavek 12. člena);
6. opravlja dejavnost hotela za živali, ne da bi za to izpolnjeval predpisane pogoje (drugi odstavek 14. člena);
7. kot skrbnik omogoči uporabo živali na javnem zbiranju ali snemanju v nasprotju s prvim odstavkom 14.a člena tega zakona;
8. uporabi žival na javnem zbiranju, snemanju ali v cirkusu ali v cirkusu podobni prireditvi v nasprotju s prvim odstavkom 14.a člena tega zakona;
9. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 14.a člena tega zakona;
10. pravočasno ne zahteva veterinarske pomoči in oskrbe bolnih ali poškodovanih živali, veterinarske pomoči pri porodih, kadar je potrebna, ali ne zagotovi ustrezne nege bolnih, poškodovanih in onemoglih živali (18. člen);
11. opravlja znanstvenoraziskovalno ali izobraževalno delo na izoliranih organih, tkivih ali truplih v ta namen usmrčenih živali v nasprotju s prvim odstavkom 22.a člena tega zakona;
12. za dela na izoliranih organih, tkivih ali truplih v ta namen usmrčenih živali uporabi žival druge živalske vrste brez dovoljenja upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo (tretji odstavek 22.a člena);
13. v izobraževalne namene izvaja dela na izoliranih organih, tkivih ali truplih v ta namen usmrčenih živali zaščitenih ali ogroženih vrst, odvzetih iz narave (četrti odstavek 22.a člena);
14. ravna v nasprotju s šestim odstavkom 22.a člena tega zakona;
15. ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim ali četrtim odstavkom 26.a člena tega zakona;
16. goji ali poseduje psa kljub prepovedi iz osmega odstavka 26.b člena tega zakona;
17. ne zagotovi šolanja psa v skladu s prvim odstavkom 26.c člena tega zakona;
18. izvaja obvezno šolanje psov iz prvega odstavka 26.c člena tega zakona po programu, ki ni potrjen v skladu z drugim odstavkom 26.c člena tega zakona.

Z globo od 800 do 2.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

Z globo od 400 do 800 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, ali ki vodi psa kljub prepovedi iz osmega odstavka 26.b člena tega zakona.

46.a člen

Z globo od 800 do 33.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki:

1. ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim ali petim odstavkom 6. člena tega zakona;
2. kot skrbnik ne zagotovi katerega od pogojev iz prvega odstavka 7. člena tega zakona;
3. kot skrbnik ne prepreči napak v reji v skladu z drugim odstavkom 7. člena tega zakona;
4. ne zagotovi ločene namestitve živali v skladu z drugim odstavkom 8. člena tega zakona;
5. proda, odda ali podari hišno žival v nasprotju z 10. členom tega zakona;
6. kot skrbnik ne zagotovi osamitve, kontracepcije, sterilizacije ali kastracije živali v skladu s prvim odstavkom 11. člena tega zakona;
7. kot skrbnik ne zagotovi ustrezne vzgoje in šolanja oziroma drugih ukrepov in je zato žival nevarna okolici (drugi odstavek 11. člena);
8. kot skrbnik ne zagotovi fizičnega varstva psa v skladu s tretjim odstavkom 11. člena tega zakona;
9. ravna v nasprotju s prvim odstavkom 20.b člena tega zakona;
10. kot izvajalec usposabljanja izvaja usposabljanja v nasprotju s tretjim odstavkom 20.b člena tega zakona;
11. ravna v nasprotju s četrtim odstavkom 28. člena tega zakona;
12. ravna v nasprotju s četrtim odstavkom 31. člena tega zakona.

Z globo od 400 do 1.600 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

Z globo od 200 do 400 evrov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

V. PRILOGE

Priloga B: Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o označevanju in registraciji hišnih živali

Priloga C: Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zaščiti hišnih živali

Priloga D: Pravilnik o pogojih za zavetišča za zapuščene živali, o načinu oskrbe zapuščenih živali v zavetišču in metodologiji izračuna stroškov oskrbe zapuščenih živali v zavetiščih

Priloga E: Pravilnik o določitvi seznama dovoljenih vrst živali

Priloga F: Pravilnik o določitvi seznama prepovedanih vrst živali

